

איגרת ספרי חסידות

באר

מקדושים

ראש השנה

מקדושים

מערכת 'פאר מקדושים'

ראש המערכת

הגה"ח מוהר"ר ישראל מנחם אלתר שליט"א

עורך ראשי

הרב משה יהודה קרול

עורך אחראי

הרב טוביה פריינד

חברי ועדת היגוי

הגה"ח רבי יחיאל בויס שליט"א

הגה"ח רבי יוחנן גורארי שליט"א

הגה"ח רבי אברהם צבי דירנפלד שליט"א

הגה"ח רבי מנחם מענדל ויזניצער שליט"א

הגה"ח רבי יעקב דוד וינטרוב שליט"א

הגה"ח רבי יצחק ישעיה וייס שליט"א

הגה"ח רבי דוד אברהם מנדלבוים שליט"א

הגה"ח רבי אביגדור מאיר רובינשטיין שליט"א

הגה"ח רבי אברהם מרדכי רושצקי שליט"א

חברי המערכת

הרב דוד סלאנים	הרב חנוך מאיר בינקה
הרב שמחה בונים סלוד	הרב שמחה בונים בויס
הרב ישראל נחום צימרמן	הרב יהושע מנחם בלושטיין
הרב אברהם מרדכי קוזק	הרב אברהם מרדכי ברלינר
הרב יחיאל פנחס קופרברג	הרב משה אריה גומבו
הרב משה יוסף קמינר	הרב שמואל יעקב גליקסברג
הרב יהודה אריה קמפינסקי	הרב יהודה אריה ליב היינה
הרב שמחה בונים קמפינסקי	הרב דוב היישריק
הרב ישראל קרול	הרב אליעזר וינגוט
הרב נחמיה קרול	הרב משה וקלסמן
הרב אברהם שטייר	הרב ישראל טורובר
הרב אליהו אברהם שטרן	הרב מאיר מונטג
הרב שמואל יוסף שטרן	הרב שמחה בונים מורגנשטרן
הרב דוב בער שלמה שפירא	הרב שמחה בונים נאגל
הרב ישראל אליהו שפירא	הרב ישראל סגל

במהדורה זו של 'פאר מקדושים' הושקעה גיעה גדולה ודמים מרובים, תרתי משמע, כדי שהספר יהיה בפאר והדר, נקי ומנופה מכל שגיאה וטעות. לכן על פי דין תורה ולהבדיל ע"פ החוק הבינלאומי אוסרים אנו בכל תוקף כל אופן של הדפסה, צילום והעתקה בלי רשות מפורשת בכתב של המערכת.

ובזה בקשתנו מכל הלומדים והמעיינים, שבאם ימצאו טעות, יואילו בטובם להודיענו, כדי שבעז"ה יתוקן הדבר במהדורות הבאות ובזה יזכו את הרבים ושכרם מרובה מן השמים.

הוצאה לאור ע"י:

'פאר מקדושים'

רח' האדמו"ר מרוז'ין 13, בני ברק

טל: 03-6167334

פקס: 03-5705642

Peer Mikdoshim

13 Ha'admor me'ruzin

Bnei Brak E. Israel

Tel: 972-3-6167334

Fax: 972-3-5705642

6167334@gmail.com

©

Copyright

כל הזכויות שמורות

ל'אוצר ערכי החסידות'
ע"ר - 580544427 בני ברק

סדר ועימוד:

ישראל רוזן 3136137-053

כריכה ושערים:

שילוב 7680880-052

סֵפֶר
דָּגַל מַחֲנֵה
אֶבְרָיִם

כְּסֵא הַכְּבוֹד' (שם פו.), פְּרוֹשׁ, שֶׁהִבְעֵל תְּשׁוּבָה בְּעֲצָמוֹ מִגִּיעַ עַד בְּחִינַת כְּסֵא הַכְּבוֹד, וְנִעְשָׂה מְרַכְבָּה לְקוֹדֶשׁא בְּרִיף הוּא, וְנִעְשָׂה אֱלֹהִיו. וְזֶהוּ 'בְּמָקוֹם שֶׁבְּעָלִי תְּשׁוּבָה עוֹמְדִים אֵין צְדִיקִים גְּמוּרִים יְכוּלִים לְעַמֵּד' (ברכות לד:). וְזֶהוּ פְּרוֹשׁ הַפְּסוּק 'תָּמִים תִּהְיֶה עִם ה' אֱלֹקֶיךָ' (דברים יח, ג), הֵינּוּ 'תָּמִים תִּהְיֶה', כְּשֶׁתִּהְיֶה 'עִם ה' אֱלֹקֶיךָ', שֶׁהִיא הַתְּשׁוּבָה מֵאֲהָבָה כַּנִּל, וְזֶהוּ 'תִּגַּל נַפְשִׁי בְּאֵלֵהי':

וְאָמַר 'כִּי הִלְבִּישְׁנִי בְּגָדֵי יִשְׁע', פְּרוֹשׁ, דְּבָרִים שֶׁבְּגִדְתָּ בָהֶם נִעְשָׂה מִהֶם יִשְׁע, שֶׁנִּעְשׂוּ לוֹ כְּזִכִּיּוֹת. 'וּמַעֲלִי', דְּבָרִים שֶׁמַּעֲלֵת בָּהֶן, 'צְדָקָה יַעֲטֵנִי', מִהֶם נִעְשָׂה צְדָקָה כַּנִּל. וְאִם תֹּאמַר הָאֵיף אֶפְשָׁר זֶה שֶׁמַּעֲבֹרוֹת נִעְשָׂה זְכִיּוֹת, עַל זֶה אָמַר (ישעיה סא, יא) 'כִּגְנָה זְרוּעֶיךָ תִצְמִיחַ', שֶׁהִיא עַל יְדֵי הַזְרִיעָה שֶׁנִּרְקַב בְּקִרְקַע הִיא מוֹצִיאָה פְּרוֹת, כֵּן הַדָּבָר הַזֶּה שֶׁעַל יְדֵי הַחֲטָאִים נִעֲשִׂין כְּזִכִּיּוֹת כַּנִּל, וְהֵבֵן בְּזֶה מָאֵד: (עד כאן)

כמו שעי' זריעה בקרקע כשנרקב מוציא פירות כן ע"י תשובה מאהבה נעשים העוונות לזכיות

לְרֵאשׁ הַשָּׁנָה

לִיקוּטִים

אֲשֵׁרֵי הָעַם יִדְעֵי תְרוּעָה ה' בְּאוֹר פְּנִיךָ יִהְלְכוּן (תהלים פט, טז). לְבָאֵר זֶה נִרְאָה עַל דְּרָף 'צְמָאָה נַפְשִׁי לְאֱלֹקִים לְאֵל חַי מְתֵי אָבוֹא וְאֶרְאָה פְּנֵי אֱלֹקִים' (שם מב, ג). דִּהְנֶה בְּכָל הַדְּבָרִים כְּמוֹ אֲכִילָה וּשְׂתִיָּה וּמִשָּׂא וּמִתֵּן וְכִדוּמָה, יֵשׁ בּוֹ דְבַר הַמַּחֲיָה אוֹתוֹ, וְזֶהוּ 'צְמָאָה נַפְשִׁי לְאֱלֹקִים' שֶׁהוּא בְּגִימְטְרִיא 'הִטְבַּע', 'לְאֵל חַי', עֵקֶר תְּאֻנָּתוֹ הִיא לְדָבָר הַמַּחֲיָה אוֹתוֹ דְּרָף הִטְבַּע, 'מְתֵי אָבוֹא וְאֶרְאָה פְּנֵי אֱלֹקִים' הִיא פְּנִימִיּוֹת הִטְבַּע וְכו':

בכל הדברים הגשמיים עיקר התאוה צריך להיות לחיותו שהוא פנימיות הטבע

וְזֶהוּ 'עֲלֶה אֱלֹקִים בְּתְרוּעָה' (שם מז, ו), פְּרוֹשׁ, כְּשֶׁמִּשְׁבֵּר הִטְבַּע שֶׁהוּא לְבוֹשׁ הַפְּנִימִיּוֹת וְכוּנָתוֹ רַק לְהַפְּנִימִיּוֹת. וְזֶהוּ 'עֲלֶה אֱלֹקִים', שֶׁיֵּשׁ עֲלֶיהָ לְהִטְבַּע, 'בְּתְרוּעָה', פְּרוֹשׁ כְּשֶׁמִּשְׁבֵּר הִטְבַּע כַּנִּל.

כשמשביר הטבע הוא מעלה אותו ונדבק בהו"ו שהוא הפנימיות

ה' בְּקוֹל שׁוֹפָר', שֶׁפְּנִימִיּוֹת הִטְבַּע הִיא הַשֵּׁם הַנִּי"ה בְּרוּף הוּא שֶׁהִיא לְמַעַלָּה מִדְּרָף הִטְבַּע. וְזֶהוּ ה' בְּקוֹל שׁוֹפָר', לְפִי שֶׁתַּבַּת 'שׁוֹפָר' בְּגִימְטְרִיא 'אֱלֹקִים' בְּמִלּוּאוֹ, כִּידוּעַ בְּכַתְּבֵי הָאֲר"י ז"ל. וְזֶהוּ 'אֲשֵׁרֵי הָעַם יִדְעֵי תְרוּעָה', שֶׁיִּדְעִים לְשַׁבֵּר הִטְבַּע מִהִלְבוּשִׁים, וְאֵז בְּאוֹר פְּנִיךָ יִהְלְכוּן, בְּאוֹר הַפְּנִימִיּוֹת שֶׁהוּא שֵׁם הַנִּי"ה בְּרוּף הוּא, שֶׁהוּא בְּאוֹר פְּנֵי מִלְךָ חַיִּים, וְהֵבֵן:

אוּ יֹאמַר אֲשֵׁרֵי הָעַם יִדְעֵי תְרוּעָה, עַל פִּי 'לֹא הִבִּיט אָנוּן בְּיַעֲקֹב וְגו' (במדבר כג, כא). כִּי אֵף כְּשֶׁאָדָם עוֹבֵר עֲבָרָה, כְּשֶׁיֵּשׁ לוֹ חֵלֶק אֱלֹקִי מִמַּעַל, בְּוִדְאֵי יַחֲזוּר בְּתְשׁוּבָה, דְּאוֹרִיתָא וְקוֹדֶשׁא בְּרִיף הוּא כְּלוּ חַדָּי, וְשֶׁרֵשׁ נִשְׁמָתוֹ הוּא גַם כֵּן מִהַתּוֹרָה, אִם כֵּן אֵיךְ יְכוּל לְפָרֵד אֶת עֲצָמוֹ

נשמתי ישראל הוא חלק אלוקי ממעל וכשורש התורה על כן אף כשעבר עבירה ודאי יחזור בתשובה

צִיּוּנִים וּמִקּוּרוֹת

א. פֶּרֶדֶס רִימוֹנִים שַׁעַר הַנְּתִיבוֹת פ"ב. ב. עֵינַי שַׁעַר הַכוֹוֹנוֹת דְּרוּשֵׁי ר"ה דְּרוּשׁ ט', וְע"ע מַחְבֵּרַת הַקּוּדֶשׁ עֵינַי שׁוֹפָר. ג. זוה"ק ח"ג עג.

מֵהַתּוֹרָה וְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא. וְזֶהוּ 'לֹא הִבִּיט אֶן בְּיַעֲקֹב', שֶׁהֵם הַמְּדַרְגָּה קְטַנָּה^ה, וּמִכָּל שְׁכֵן 'לֹא רָאָה עִמָּל בְּיִשְׂרָאֵל', שֶׁהֵם הַמְּדַרְגָּה גְּדוּלָה, וְהַטַּעַם 'כִּי ה' אֶלְקֵינוּ עִמּוֹ'. וְהֵאֵיךְ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עִמּוֹ, וְתַרְוַעַת מְלֶךְ בּוֹ, שֶׁהִיא הַתּוֹרָה, כִּי 'תְּרוּעָה' הִיא תּוֹרָה ע"ה, שֶׁמֶשֶׁם שְׂרֵשׁ נִשְׁמָתָם, וְאוֹרֵיטָא וְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא כִּלָּא חַד. וְזֶהוּ 'אַשְׁרֵי הָעַם יְדַעֵי תְּרוּעָה' שֶׁהוּא תּוֹרָה ע', וּמִתְחַבְּרִים בְּהַתּוֹרָה, אֲזוּ 'בְּאוֹר פְּנֵיךְ יִהְלַכּוּן כַּנֵּל, שֶׁאוֹרֵיטָא וְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא כִּלָּא חַד, וְהֵבֵן:

או יֹאמֵר אֲשֶׁרֵי הָעַם יְדַעֵי תְּרוּעָה.
וְנִקְדָּיִם לְבָאָר פְּסוּק בִּישְׁעֵיָהּ
(ס, א-ב) 'קוֹמֵי אוֹרֵי כִי בָא וְגוֹ' כִּי הַחֲשֵׁךְ
יִכְסֶה אֶרֶץ וְעַרְפָּל לְאֲמִים וְעַלְיָךְ יִזְרַח ה'

כשארדם חוטא
נחסר כטננו
אור התורה
ואור הקב"ה
וכשחזור
בתשובה חזור
אליו האור

וּכְבוֹדוֹ עַלְיָךְ יִרְאָה'. דְּהֵנָּה פְּשָׁאָדָם חוּטָא חַס וְשְׁלוֹם, הוּא פּוֹגֵם בְּאוֹר נִשְׁמָתוֹ הַנִּמְשָׁךְ מֵהַתּוֹרָה, כַּנּוֹדְעֵי שְׁכָל אַחַד מִיִּשְׂרָאֵל יֵשׁ לוֹ אַחֲזִיזָה בְּאוֹת אַחַת מֵהַתּוֹרָה שֶׁמֶשֶׁם נִמְשָׁךְ אוֹר נִשְׁמָתוֹ, וּכְשִׁחוּטָא נַחְסָר מִמֶּנּוּ אוֹר הַתּוֹרָה וְאוֹר הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, דְּאוֹרֵיטָא וְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא כִּלָּא חַד, וְנִקְרָא נוֹפֵל חַס וְשְׁלוֹם, שֶׁמֶזְלוֹ נוֹפֵל, כַּמְאָמַר חַז"ל (מגילה ג.) 'אִף עַל גַּב דְּאִיהוּ לֹא חַזִּי, מְזַלִּיה חַזִּי, וּמְזַל מְלִשׁוֹן 'יִזַּל מִיָּם מְדַלְיוֹ' (במדבר כד, ז), פְּרוּשׁ, כְּשִׁאָדָם טוֹב אֲזִי נִזַּל עַלְיוֹ אוֹר הַתּוֹרָה וְאוֹר הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּכְשִׁחוּטָא נוֹפֵל הַמְזַל שְׁלוֹ, וְהוּא עוֹקֵר הַמְזַל מֵהַ שְׁנֵינְזַל עַלְיוֹ אוֹרוֹת הַנֵּל, כִּי שְׁנֵינִים עֲשֵׂר מְזַלוֹת נוֹזְלִים מִן שְׁנֵינִים עֲשֵׂר צְרוּפֵי הַנֵּל^ה, וּכְשִׁחוּטָא נִתְהַפֵּךְ חֲלִילָה לְשְׁנֵינִים עֲשֵׂר נְשִׂאִים כַּנּוֹדְעֵי^ט, וְנִתְהַפֵּךְ אוֹרוֹ לְחֲשֵׁךְ

◆ **צִיּוּנִים וּמִקּוּרוֹת** ◆

ד. עיין אוה"ח הק' פר' יתרו ד"ה כה תאמר: 'ודקדק לומר בית יעקב באמירה, ובני ישראל בקושי, לומר חלק החסר לכל אחד משניהם, על זה הדרך, כי בית יעקב הם מדריגה הקטנה שבאומתנו הקדושה, אשר לא ישיגו עבוד ה' מאהבה אלא מיראה, לזה המצוה להם שצריכין להוסיף עבוד מאהבה, הרמוזה באמירה רכה כנוכח, ולבני ישראל שהם מדרגה הנבחרה והמעולה אשר ישיגו בחינת האהבה, אמר כנגדה ותגיד, שלא יספיק להם בחינת האהבה לגבי פרט אחד, וצריכין הם ליראה ולאהבה'.
ה. תיקו"ז מז: ו. זו"ח שה"ש כד: 'דסלקין אתוון לשתין רבוא כחושבן שבטיהון דישראל דאינון תריסר וסלקין לשתין רבוא, אוף הכי אתוון כד אתמלו סלקין לשתין'. ועיין מגלה עמוקות פר' ואתחנן אופן קפו: 'כל אחד מישראל יש לו אות אחת בתורה, ולכן 'ישראל', נוטריקון יש ששים ר'בוא אותיות לתורה'. וע"ע ילקוט ראובני: 'בראשית' ב'ששים ר'בוא אותיות ש'ישראל יקבלו תורה כדי שכל אחד מישראל אחוז

באות אחד מן התורה וכו' ולכן ס"ת שחסרה אות אחד פסולה כי אין אוכלסא פחות מס' רבוא, ואם היו ישראל חסרים אחד לא קבלו התורה'.
ז. עיין זוה"ק ח"ג עג. ח. ספר יצירה פ"ה מ"ג: 'י"ב פשוטות, י"ב ולא י"ג, י"ב ולא י"א. חקקן חצבן צרפן שקלן המירן, וצר בהן מזלות וחדשים'. ועיין באוצר השם לספר יצירה: 'י"ב כחות שמיעה וכו' הבאות מכח אותיות של שם בן י"ב ומשם לשם בן י"ב הויות וכו' ומדן לי"ב מזלות ומנהיגים'. וע"ע מגלה עמוקות פר' ואתחנן אופן קכא: 'פתח ואתחנן בו' אתוון וכו' תיבין, לקביל י"ב מזלות שהם ו' עולים ו' יורדים, שהם לקביל שם הוי"ה שיש לו י"ב צרופים ו' נגלים ו' נסתרים'. ט. זוה"ק ח"ג רפב. 'וכגוונא דאית תריסר מזלות מסטרא דטוב, הכי אית תריסר מזלות מסטרא דרע, הה"ד (בראשית כה, טז) 'שנים עשר נשיאים לאומותם', דזה לעמת זה עשה האלהים" (קהלת ז, יד). וע"ע זוה"ק ח"ג קמח: 'דתניא אמר רבי שמעון, אלמלא לא אקריבו אלין תריסר נשיאין, לא יכיל עלמא למיקם קמי

כששב
בתשובה הולך
החושיך לגמרי
ויוכה לאור
התורה

רַחֲמָנָא לִיצְלָן, וּכְשַׁחוּזָר בְּתִשְׁבּוּבָה גְמוּרָה
חוּזָר הָאוּר לְזֶרַח עָלָיו:

וְזֶהוּ 'אִם יִגְאָלְךָ טוֹב יִגְאָל' (רות ג יג),
דְּקָאֵי עַל הַנְּשֻׁמָה, ד'אִם יִגְאָלְךָ טוֹב',
הֵינּוּ הַמַּעֲשִׂים טוֹבִים שְׂבָךְ, 'יִגְאָל', וְאִם
לְאוֹ חֵס וְשְׁלוֹם, וְיִגְאָלְתִּיךָ אֲנֹכִי, שְׁנוּדְעִי
שְׁמֵלֵת 'אֲנֹכִי' הִיא תִשְׁבּוּבָה, וְהֵינּוּ שְׁתִּשְׁבּוּב
אוֹר הַתּוֹרָה שֶׁהוּא סוּד 'אֲנֹכִי', וְזֶהוּ 'חֵי ה'
(שם) דִּיקָא. 'שְׂכָבִי עַד הַבֶּקֶר' (שם), בְּקָר
דְּאַבְרָהָם, הָאוּר הַגָּנוּז שֶׁבַתּוֹרָה, וְנִתְבַטַּל
הַחֲשֵׁף לְגַמְרִי, כְּמוֹ שֶׁשְׁמַעְתִּי מֵאֲדוֹנֵי אָבִי
זְמַנִּי זִלְזָה"ה, כְּמוֹ אָדָם שֶׁמְבִיא נֹר לְמִקּוֹם
הַחֲשֵׁף, שֶׁהַחֲשֵׁף הוֹלֵךְ לְגַמְרִי וְאֵינוֹ נִכְר
כָּלֵל, כִּף כְּשַׁחוּזָר בְּתִשְׁבּוּבָה, אֵף שֶׁהִיא
מִתְחַלֶּה מְקוֹם חֲשֵׁף, כְּשֶׁמְאִיר אוֹר הַתּוֹרָה
אֲזֵי הַחֲשֵׁף הוֹלֵךְ לְגַמְרִי:

וְזֶהוּ 'קוּמִי אוּרִי כִּי בָא אוֹרְךָ', אוֹר נִשְׁמַתְךָ
מֵהַתּוֹרָה, 'כִּי הִנֵּה הַחֲשֵׁף יִכְסֶה אֶרֶץ',
הֵם רִשְׁעֵי אֶרֶץ, וְעֲלִיךָ יִזְרַח ה'', אוֹר
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וּכְבוֹד ה'', אֵין כְּבוֹד
אֶלָּא תּוֹרָה (אבות פ"ו מ"ג), שֶׁהוּא אוֹר
הַתּוֹרָה, 'עֲלִיךָ יִרְאֶה'', גִּימְטְרִיא שְׁלֹש
פְּעָמִים ע"ב שֶׁהֵן תֵּלֵת אַבְהֵן, אַבְרָהָם רַמ"ח
מְצוֹת עֲשֵׂה, יִצְחָק שְׁס"ה לֹא תַעֲשֶׂה, יַעֲקֹב
כָּלוּל מִתְּרוּיָהוּ (זוה"ק ח"ב רעו.), וְזֶהוּ וְעֲלִיךָ
יִרְאֶה, יַחֲזֵר לְהַתְגַּלּוֹת וּלְהֵאִיר לְךָ:

וְזֶהוּ 'אֲשֶׁרִי הָעַם יִדְעִי', לְשׁוֹן יְחוּדֵי,
שְׁחוּזָרִים לִיחַד אֶת עֲצָמָם לְהַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא וְלַתּוֹרָה, וְזֶהוּ פְרוּשׁ 'שׁוֹפָר',
שֶׁהוּא מְלִשׁוֹן 'שְׁפָרוּ מַעֲשֵׂיכֶם' (ויק"ר כט ו),
שֶׁהוּא תִשְׁבּוּבָה לְתַקֵּן מַעֲשֵׂיכֶם, וְ'שׁוֹפָר' הִיא
גַם כֵּן לְשׁוֹן 'שְׁפָרִירוֹת', אוֹר הַתּוֹרָה הַחוּזָר
לְהֵאִיר בְּנִשְׁמַתָּן כְּשֶׁשָּׁבּוּ, וְזֶהוּ 'תְרוּעָה'
'תּוֹרָה ע"י', וְאֲזֵי 'ה' בְּאוֹר פְּנִיךָ יִהְלִכּוּן',
שֶׁהוּא אוֹר הַתּוֹרָה, וְאוֹר הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
'אוֹר פְּנֵי מֶלֶךְ חַיִּים', אֲמֵן:

אוֹ יֹאמֵר אֲשֶׁרִי הָעַם יִדְעִי תְרוּעָה ה'
בְּאוֹר פְּנִיךָ יִהְלִכּוּן, וְהַקּוֹשֵׁיא
יְדוּעָה, דְּהִיא רְאוּי לֹאֵר 'תַקְעִי' תְרוּעָה.
וְלִהְבִּין זֶה נִקְדִּים מֵה שְׁאֲנוֹ אוֹמְרִים י"
'אֲשֶׁרִי אִישׁ שִׁשְׁמַע לְמִצְוֹתֶיךָ וְתוֹרַתְךָ
וּדְבָרְךָ יִשִּׁים עַל לְבוֹ'. גַם כֵּאֵן קִשָּׁה, יוֹתֵר
הִיא נִכּוֹן לֹאֵר יִשִּׁים 'בְּלְבוֹ', אוֹ 'אֶל לְבוֹ':
וְיִוְבֵן עַל פִּי דְאִיתָא בְּמִדְרַשׁ (בר"ר לד, ט)
'צְדִיקִים לְבָם מְסוּר בְּיָדָם, וְרִשְׁעִים
הֵם מְסוּרִים בְּלְבָם'. וְהַפְרוּשׁ הוּא, כִּי יְדוּע
שֶׁהֵלֵב חוּמַד כָּל הַתְּאֻוֹת גּוֹפְנִיּוֹת שְׁבַע עוֹלָם,
וְכַמְאַמְרֵם ז"ל (ירושלמי ברכות פ"א ה"ה) 'לְבָא
וְעֵינָא הֵם תְּרִין סְרוּרֵי דְחֻטָּאָה', וּמִי שֶׁהוּא
צְדִיק מְשִׁים עַל לְבוֹ גְדֵל אוֹר הַתּוֹרָה
הַקְּדוּשָׁה, וְשֶׁהוּא תַעֲנוּג תְּמִידִי שְׁאֵינוֹ נִפְסָק

הצדיק שחשוב
בעינו או
התורה יותר
מכל תענוגי
העוה"ז לכו
מסור בידו
לדחות תאוות
וחמדות
היזה"ר

◆ ציונים ומקורות ◆

עילאה הוא מתיירא מחמת רוממות אל, ולזה יש
לומר מרומז הכ"ף כתר לשון סובב כמו 'כתרו
את בנימין' שמתירא שהקב"ה סיבב כל עלמין
סיבות כל הסיבות. יב. פתחי שערים נתיב
גדלות דז"א: וזהם ב' מדרגות של הדעת וכו',
שבו מתחברים כל המדרגות של חכמה ובינה.
ע"ע שלה"ק מסכת פסחים פרק תורה אור בהגה:
'דעת היא חיבור, כמו 'והאדם ידע את אשתו'
(בראשית ד, א). יג. תיקו"ז מזו: יד. תפילת
שחרית, עזרת אבותינו.

תריסר נשיאי ישמעאל, דכתיב 'שנים עשר
נשיאים לאומותם', מדאקריבו אלין דישראל,
נסיבו שולטנותא דכולהו, בגין כך נשיא אחד
ליום". י. 'ליני הלילה והיה בבוקר אם יגאלך
טוב, יגאל, ואם לא יחפוץ לגאלך וגאלתיך אנכי,
חי ה' שכבי עד הבוקר'. יא. אוֹר החיים לרבי
יעקב קצין עמ' קסה: "אנכי 'בינה', מגן לאברהם
בסוד 'ימין לקבל תשובה". ועיין זאת זכרון פר'
לך לך ד"ה ואגדלה שמך: "אנכי מגן לך" (בראשית
ט, א) פירוש התשובה וכו' 'אנכי' הוא תשובה

סֵפֶר
מֵאוֹר
עֵינַיִם

מה שלוקחים החיות מהאדם הוא כדי להוסיף לו חיות

צריך להתחוק בהכרה של הרשימו לקרוא בשם ה' ואו יתוסף לו גדלות השכל בעבודה

וְזֶהוּ יַעֲרַף כַּמָּטֵר וְגו', כִּי חֲזַרְת הַחַיּוֹת נִקְרָאת 'עוֹרָף', וּפְרוּשׁוֹ מֵה שְׁעוֹרָף כַּמָּטֵר לְקַחַי, מֵה שְׁלֹקַח הַחַיּוֹת, הוּא בְּשִׁבִיל שְׂיִתּוֹסֵף בּוֹ חַיּוֹת, שְׂתִזְל כְּטַל אִמְרַתִי כְּטַל שֶׁל תְּחִיָּה׃

וְזֶהוּ פְרוּשׁ הַפְּסוּק 'כִּי שֵׁם ה' אִקְרָא הַבּוֹ וְגו', לְמַשָּׁל כְּשֶׁאָדָם קוֹרָא לְשׁוֹם אָדָם שְׂיִבֵּא אֵלָיו, הוּא קוֹרָא אוֹתוֹ עַל יְדֵי הַכְּרַתוֹ בְּשֵׁמוֹ, רְאוּבֵן אוֹ שְׁמַעוֹן, כֵּן הוּא בְּזֶה הַרְשִׁימוֹ שֶׁהִיא הַכְּרָה בְּזֶה אֶתְחַזֵּק וְאִקְרָא בְּשֵׁם ה', וְזֶהוּ 'הַבּוֹ גְדֹל' שְׂיִתּוֹסֵף וְיִבֵּא גְדֻלוֹת הַשֶּׁכֶל 'לְאַלְהֵינוּ' לְעַבֵּד אוֹתוֹ, וְהִבֵּן:

[מוֹעֲדִים]

רֵאשׁ הַשָּׁנָה. הָעֵינָן, הַנּוֹדֵעַ סוּד עוֹלָם שָׁנָה נִפְשׁ, שְׁכָל אֶחָד הוּא קוֹמָה שְׁלֵמָה מִרְמ"ח אַבְרָיִם וּשְׁס"ה גִידִים, כְּמוֹ שֶׁיֵּשׁ בְּנִפְשׁ הָאָדָם כֶּף יֵשׁ בְּעוֹלָם וְכֵן יֵשׁ בְּשָׁנָה. וְרֵאשׁ הַשָּׁנָה הוּא בְּחִינַת רֵאשׁ מְקוֹמַת הַשָּׁנָה^י, וּפְסַח וְסִכּוֹת הֵן תְּרִין דְּרוּעִין, פְּסַח הוּא דְרוּעָא יְמִינָא^י וְסִכּוֹת הוּא בְּחִינַת דְרוּעָא שְׁמָאלָא, וְשְׁבוּעוֹת הוּא בְּחִינַת גּוֹפָא, וְחֲנֻכָּה וּפּוּרִים הֵם תְּרִין יְרֵכֵי קְשׁוּט, וְזֶהוּ בְּחִינַת גּוּף שֶׁל הַשָּׁנָה. וְיוֹם הַכְּפּוּרִים הוּא בְּחִינַת נְשָׁמָה וְחַיּוֹת שֶׁל כָּל הַשָּׁנָה׃

המועדים הם בחי' קומת הגוף של השנה ויוה"כ הוא הנשמה של השנה

◆ **צִיּוּנִים וּמְקוּרוֹת** ◆

השנה. יב. עיין זור"ח תיקונים נח: 'תא חזי אילין מועדי ה' אזלין על תיקונא דגופא דמלכא קדישא, ואילין אינון פסח דרועא ימינא דמלכא ודא חסד וכו', שבועות דא גופא דמלכא ודא תפארת עמודא דאמצעיתא וכו', חנוכה ופורים אילין אינון תרין שוקין דמלכא. יג. עיין פרי עץ חיים שער מקרא קודש פ"ד: 'סדר המועדים, יום הכיפורים בינה, פסח חסד' וכו'. וע"ע עץ חיים שער העקודים פ"ה: 'ה' שמות יש לנשמה, והם נגד ה' פרצופים, נפש מלכות, רוח תפארת, נשמה בינה' וכו'. וע"ע ליקוטי תורה להרב דרושים לר"ה נח. ר"ה הוא ראשית גילוי כללות החיות של כל השנה, כי 'זאתה מחיה את כולם' כתיב (נחמיה ט, ו), ובכל יום ויום חדשים לבקרים מתחדש החיות, שחיות יום זה אינו כשל אתמול, וכן בפרט הימים טובים שבכל השנה שבהם נמשך חיות רב בתוספת עליו מבימי החול כידוע, הנה כל בחי' החיות הזוה באים ונמשכים מבחי' ראש השנה והוא כוללם יחד וכו', ר"ה הוא בחי' ראש שבו נכלל חיות כל הגוף וכו', ויוהכ"פ נק' ג"כ ראש השנה בכתוב (יחזקאל מ, א) והוא בחי' נשמה ופנימיות' וכו' עיי"ש.

ט. ראה ירושלמי ברכות פ"ה ה"ב: 'ומנין שאין המתים חיים אלא בטללים (ישעיה כו, יט) 'יחיו מתיך נבלתי יקומו הקיצו ורננו שוכני עפר כי טל אורות טליך'. י. עיין ספר יצירה פ"ו מ"א, וראה ראב"ד שם: 'כל מה שיש בנפש תמצא בשנה ובעולם, וכן בכל אחת מהם'. וע"ע תולדות יעקב יוסף בראשית בהקדמה: 'לפי מה שכתב הראב"ד בספר יצירה בסוד עולם שנה נפש, כי האדם נקרא עולם קטן, וכמו שיש קומה שלימה ברמ"ח אברים ושס"ה גידים בכללות פרצוף העולם, כך יש בשנה, וכן בנפש האדם שייכים כל רמ"ח מצוות עשה ושס"ה לא תעשה, רמ"ח אבריו ושס"ה גידיו'. יא. ע"ע ליקוטי תורה דרושים לר"ה נג: ר"ה שהוא בחי' ראש ומוחין של השנה, כי הנה בחינת עולם שנה נפש שוה, שכמו שיש בנפש ראש ומוחין שבו גילוי כללות החיות וממנו נתפשט ונמשך באברים חיות פרטי לכל אבר לפי מזגו ותכונתו, כך הוא בעולם ושנה, עולם בחי' מקום, ושנה בחי' זמן, שבר"ה הוא גילוי כללות החיות וממנו נמשך חיות פרטי לכל חודש, כי כל חודש הוא התחדשות החיות מאין ליש, אך בכל חודש הוא התחדשות חיות פרטי, ובר"ה התחדשות חיות כללי לכל

ערב זיה"כ ממוצע בין בחו' גוף ונשמה שיש בו בחו' גוף כמנות אכילה ובחו' נשמה שצריך לאכול אכילה גסה שהיא עינוי

וְהִנֵּה הַגּוֹף וְהַנְּשָׁמָה הֵם תְּרֵי הַפְּכִים, וְאִי אֶפְשָׁר לְהִיּוֹת בְּנוֹשָׂא אֶחָד, רַק עַל יְדֵי מְמַצְעֵי דְהִינּוּ שְׂיִהִיָּה לּוֹ שְׁנֵי הַבְּחִינּוֹת בְּחִינַת הַגּוֹף וּבְחִינַת הַנְּשָׁמָה, וְעָרַב יוֹם הַכַּפּוּרִים הוּא בְּחִינַת הַמְּמַצֵּעַ בֵּין הַגּוֹף וְהַנְּשָׁמָה, דְּהִינּוּ שְׂיִישׁ לּוֹ שְׁנֵי הַבְּחִינּוֹת, בְּחִינַת גּוֹף שְׂמַצּוּהָ לְאָכֹל וְלִשְׁתּוֹת בְּעָרַב יוֹם הַכַּפּוּרִים, וּבְחִינַת נְשָׁמָה שְׂצָרִיף לְאָכֹל בְּעָרַב יוֹם הַכַּפּוּרִים אֲכִילָה גְּסָה וְלִהְרַבּוֹת בְּאֲכִילָה וּשְׂתִיָּה כְּשַׁעוֹר שְׁנֵי יָמִים כְּפֶתוּב בְּסַפְרִים קְדוּשִׁים^{טו}, וְכִשְׂאוּכָל אֲכִילָה גְּסָה הוּא עֲנוּי, וְנִמְצָא שְׂיִישׁ לּוֹ גַם כֵּן בְּחִינַת יוֹם הַכַּפּוּרִים שֶׁהוּא בְּחִינַת נְשָׁמָה. וְזֶהוּ מֵאֲמַר רַבּוּתֵינוּ ז"ל (יומא פא:) עַל פְּסוּק (ויקרא כג, לב) 'וְעִנִּיתֶם גּוֹ' בְּתִשְׁעָה' וְכִי בְּתִשְׁעָה וְכוּ' אֵלָּא כָּל הָאוֹכֵל וְשׁוֹתָה בְּתִשְׁעֵי מַעְלָה עָלָיו הַכְּתוּב כְּאֵלוֹ הַתְּעַנְהָ כּוּ^{טז}, וְקִשָּׁה לְפִי זֶה לְמָה אֶפְקָה רַחֲמֵנָא לְאֲכִילַת תְּשִׁיעֵי בְּלִשׁוֹן עֲנוּי, וּלְפִי דְבְרֵינוּ הֲנִ"ל נִיחָא. וְהֵבֵן:

אִיתָא בְּש"ס (יומא פה:) דְרַבִּי סְבִירָא לֵיהּ דְיוֹם הַכַּפּוּרִים מְכַפֵּר בֵּין לְשָׁבִים בֵּין לְשְׂאִינָם שָׁבִים. וְלְכַאוּרָה אֵיף אֶפְשָׁר

ביוה"כ מועילה התשובה גם על העוון שאין התשובה מועילה כל השנה

שְׂרָבִי יִהְיֶה סוֹכֵר שְׁיוּם הַכַּפּוּרִים מְכַפֵּר אִף לְשְׂאִינָם שָׁבִים, הֲלֹא אָמְרוּ רַבּוּתֵינוּ ז"ל (ב"ק ג.) 'כָּל הָאוֹמֵר הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְתָרַן וְכוּ'^{יז}. אִף נִרְאֶה דְוַדַּאי בְּלֹא תְּשׁוּבָה אֵינּוּ כְּלוּם, אִף הַפְּרוּשׁ הוּא עַל פִּי מָה שְׂאָמְרוּ רַבּוּתֵינוּ ז"ל בְּזִהַר הַקְּדוּשׁ (ח"א ריט:) עַל עֶזְרָא הוֹצֵאת זֵרַע לְבִטְלָה אָמְרוּ 'כְּלֵהוּ חוֹבִין תִּלְיָן בְּתִיּוּבְתָא לְבַר מְהַאי^{יח}, וְזֶהוּ שְׂאָמַר 'אִף לְשְׂאִינָם^{יט} שָׁבִים' רָצָה לוֹמַר אִף לְאוֹתָן שְׂאִינָן מְקַבְּלִים אוֹתָם בְּתְּשׁוּבָה כָּל הַשָּׁנָה דְּהִינּוּ עַל עֶזְרָא הֲנִ"ל, בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים מְקַבְּלִים אוֹתָם:

וְשְׂמַעְתִּי מוֹזְרֵי עַל פְּסוּק (שמות כב, כח) 'מְלֹאֲתָךְ וְדַמְעָךְ לֹא תֵאָחֵר כְּכוֹר בְּנִיף תִּתֵּן לִי', דְּאָמְרוּ רַבּוּתֵינוּ ז"ל בְּזִהַר (שם) עַל עֶזְרָא הֲנִ"ל שְׂאִינָן לּוֹ תְּשׁוּבָה, הַפְּרוּשׁ הוּא, דְּהִנֵּה תְּשׁוּבָה הוּא מְצוּת עֲשֵׂה מִן הַתּוֹרָה^כ, וְלִכֵּן צָרִיף לַעֲשׂוֹתָהּ בְּשִׂמְחָה^{כא}, וְעַל עֶזְרָא הֲנִ"ל אֵינּוּ יָכוֹל לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה רַק בְּעֲצָבוּת, וְצָרִיף לְבִכּוּת, וְלִכֵּן אֵינּוּ יָכוֹל לְבַא אֶל הַתְּשׁוּבָה הַעֲלִיזוּנָה, רַק שֶׁהַתְּשׁוּבָה הַעֲלִיזוּנָה צָרִיכָה לְצַמְצָם אֶת עֲצָמָה אֲלֵיו. וְזֶהוּ 'מְלֹאֲתָךְ' רָצָה לוֹמַר כְּשֶׁתְּרָצָה לְמִלְאוֹת וְלִהְשָׁלִים

התשובה צ"ל בשמחה אך על עוון הג"ל צריכים לבכות ולכן אינו יכול לבוא לתשובה עליונה כי אם כשהתשובה מתצמצמת אליו

◆ צִיּוּנִים וּמְקוּרוֹת ◆

הכתוב כאילו התענה תשיעי ועשירי'. יז. 'אמר רבי חנינא כל האומר הקדוש ברוך הוא ותרן הוא יוותרו חייו'. יח. 'כל מאן דאפיק זרעיה בריקניא איקרי רע ולא חמי אפי שכינתא דכתיב (תהלים ה. ה) 'כי לא אל חפץ רשע אתה לא יגורך רע' וכו', לית לך חובא בעלמא דלא אית ליה תשובה בר מהאי, ולית לך חייביא דלא חמאן אפי שכינתא בר מהאי, דכתיב 'לא יגורך רע' כלל'. יט. בדפור' 'לשאינו'. כ. עיין רמב"ן דברים ל, יא. רמב"ם הקדמת הלכות תשובה. כא. עיין זוה"ק ח"ג ח. 'הכי אוליפנא דכל פולחנא דבעי בר נש למפלח לקודשא בריך הוא בעי

יד. תולדות יעקב יוסף פר' קדושים: 'כתבו בעלי המחקר שאי אפשר לקרב ב' הפכים, כי אם ע"י דבר ממוצע, כמו שהיה בעת בריאת העולם בחינת ממוצע בין אין ליש, והוא הנקרא היולי. כן בכל דבר צריך להיות בחינה ממוצעת, המחבר ב' הקצוות שני הפכים מצד שיש לו בחינה א' קרובה אל כל אחד משני הקצוות האלו'. טו. ראה פרי עץ חיים שער יום כיפור פ"א: 'צריך לאכול כפי ערך ב' ימים'. טז. 'ועיניתם את נפשותיכם בתשעה' וכי בתשעה מתענין והלא בעשור מתענין אלא לומר לך כל האוכל ושותה בתשיעי מעלה עליו

סֵפֶר
עֲבוֹדַת
יִשְׂרָאֵל

באמת כמו שמפרש במקרא, אז אם יהיה נדחך בקצה השמים משם יקבצך ה' אלהיך, הינו הניצוצות שהורדת אתה

בקלפה. ומשם יקחך, הינו הניצוצות שנפלו בתחלת הבריאה כדי שיהיה בחירה ורצון, ועל ידי זה יהיה שכר וענש, והבן:

פרשת וילך

ממנו, כי כל ימי חייו אשר לא הגדיל ללכת כזה היה יכול להשתלשל ולמסור להם חכמה ותורה, אבל לא ביום הזה אשר הגדיל לעשות לדבק באלהים חיים בנשיקה. וזה שאמר רש"י 'שנסתמו ממנו מסורות' דיקא:

בן מאה ועשרים שנה אנכי היום לא אוכל עוד לצאת ולבוא. ופרש רש"י 'לצאת ולבוא בדברי תורה, שנסתמו ממנו מסורות ומענינות החכמה'. והדבר אינו מובן, שרובן של כל הנביאים בהגיעו לכלל מאה ועשרים שנה והלולא רבה שיצאה נשמתו בנשיקה, התעלה על הדעת פי נגרע ערכו בחכמה מקדם, אדרבה לפי גדל התחזקות קדשתו תרב חכמתו. וגם מלת 'ולבוא' מיתר, שמכיון שלא יוכל לצאת בודאי שאינו יכול לבוא, פי הביאה היא אחרי היציאה. ואפשר לומר הענין בהפך, פי לגדל השגתו ביום זה והתדבקותו באלהים חיים לא יכל עוד להפריד ולמסור חכמה ותורה לישראל אשר הם למטה במדרגה

לגודל השגתו של משה רבינו ביום מיתתו לא יכל אז לרדת ממדרגתו ולמסור חכמה לישראל

כשמושה רבינו ראה שנסתמו ממנו המסורות פחד להכנס בחקירות הרמות

וענין 'לצאת ולבוא', הוא כענין שפתוב בזהר הקדוש^א (ח"ב ריג:) 'זכאה מאן דעייל ונפיק', פרוש בחקירות אלהות, ומאן דלא ידע בנפשיה דעייל ונפיק, טב ליה דלא עייל. וכן משה רבנו עליו השלום מכיון שראה איזה גרעון בעצמו ונסתמו ממנו שבילי המסורות, לא עמד על עצמו לכנס בחקירות הרמות, וזהו פרוש 'לא אוכל עוד לצאת ולבוא', דוק והבן:

לראש השנה

אמר, משל לבן מלכים וכו', כף אמר הקדוש ברוך הוא לישראל, בני אם אתם מבקשין לזכות לפני בדין ביום הזה, תזכירו

בחדש השביעי באחד לחדש (ויקרא כג, כד). במדרש רבה (ויק"ר כט, ז) איתא רבי לוי בשם רבי חמא ברבי חנינא

דבוי המדרש והילקוט בגודל זכות האבות

ציונים ומקורות

אלין יכיל בר נש לאתדבקא במאריה, למנדע שלימו דחכמה ברזא עלאה.

א. זכאה חולקיה מאן דעאל ונפק, וידע לאסתכלא ברזין דמאריה, ולא תדבקא ביה, ברזין

לפני זכות אבות וכו', 'באחד' זה אברהם, 'זכרון תרועה' זה יצחק, 'מקרא קדש' זה יעקב. עוד בילקוט ישעיה (תקה) א' 'זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו' (תהלים קיח, כד), איני יודע במי וכו', כשהוא אומר 'נגילה ונשמחה בך וגו' (שה"ש א, ד), וכן הוא אומר (ישעיה סא, י) 'שוש אשיש בה' כו', משל ליתומה וכו' אמרה אית לי מאבא ומסבא וכו', 'בגדי ישע' זה יצחק, 'מעיל צדקה' זה יעקב, 'פחתן יכהן פאר' וגו' את מוצא במעמד הר סיני היו ישראל ככלה שמצמצמת אחת ופותחת אחת עד כאן, עין שם:

מהידוע שבכל חגים וזמנים נתגלה הוא יתברך בבחינות שונות כמו שאמרו (תיקו"ז סא.) 'לבושין דאיהו לביש יומא דא לא לביש יומא דא'. כגון בפסח נתגלו החסדים ובראש השנה בבחינת גבורות, כפי התלבשות וצמצום אור האין סוף ברוך הוא יתברך שמו. לזה אמרו 'אם בו ביום' הינו בבחינת הגלוי הארת היום, 'או בו בקדשא בריך הוא' רצה לומר באור פנימיות האין סוף ברוך הוא. ממה שאמר

ככל חג מתלבש האור אין סוף ב"ה בבחינות שונות, ועיקר העבודה היא לעצמות האין סוף ב"ה

'נשמחה בך', אנו יודעים שבו בקדשא בריך הוא, פי עקר העבודה הוא לעצמות האין סוף ברוך הוא ממש כאשר בארנו בכמה מקומות²:

יכן הוא אומר 'שוש אשיש בה', רוצה לומר שעקר השמחה לנו במה שמכניסין ומביאין השמחה בה' כביכול, ומזה נתעורר ונשפעה השמחה לנפש אדם בעמדו לפניו, ובה נדע ששמחנו אותו יתברך. וזהו 'תגל נפשי באלהי', פי בודאי הוא שמחה גדולה לשפל נברא פמוני לזכות להעלות ריח ניחוח לפניו יתברך להתענג בתענוגות בני אדם. כידועי שזה עקר שעשועו יתברך בראשית חדוש העולם בשביל עושי רצונו, 'בראשית' לחושבן זעיר עולה 'אהבה', הוא מדת החסד לאברהם, על ידי אהבה דוחקת הבשר צמצם יתברך אורו האין סוף, והוא בבחינת 'יצחק' ק"ץ ח"י, והתלבש אורו יתברך בבחינת לבושים כידועי כדי להנהיג העולם במדת האמת, דהינו להשפיע לעולם כל מיני טובות בבחינת מדה במדה, וזהו דברי הילקוט:

עיקר השמחה לנו במה שמעוררים שמחה ותענוג לה' שזה עיקר שעשועו בכריאת העולם

◆ **ציונים ומקורות** ◆

א. 'שוש אשיש בה'. כתיב (תהלים קיח, כד) 'זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו', אין אנו יודעים במה לשמוח אם בהיום אם בהקב"ה, בא שלמה ופירש 'נגילה ונשמחה בך' (שה"ש א, ד), וכן הוא אומר 'שוש אשיש בה'. משל למטרונא שהלך בעלה ובנה וחתנה למדינת הים, אמרו לה באו בניך, אמרה להם ישמחו כלותי, הרי חתניך, ישמחו בנותי, כיון שאמרו לה הרי בעליך אמרה להם הא חדו שלמה. כך הנביאים אומרים לה לירושלים 'בניך מרחוק יבואו' (ישעיה ס, ד) והיא אומרת ישמחו, ישמח הר ציון (תהלים מח, יב), 'ובנותיך על צד תאמנה' היא אומרת 'תגלנה בנות יהודה', וכיון שאמרו לה מלכך יבא לך היא אומרת הא

פ"א. חדו שלמה 'שוש אשיש בה'. 'כי הלבישני בגדי ישע', משל ליתומה שגדלה בפלטין אומרים לה אית ליך כלום, היא אומרת להם אית לי מאבא אית לי מסבא, כך ישראל יש להם זכות מאבינו יצחק, 'כי הלבישני בגדי ישע' זה יצחק אבינו, 'מעיל צדקה יעטני' זה אבינו יעקב. 'כחתן יכהן פאר' וגו', אתה מוצא כיון שעמדו ישראל על הר סיני היו מצמצמין עצמן ככלה פותחין אחת וקומצין אחת'. ב. עיין בפר' בא ד"ה וזהו שכתב האר"י ובליקוטים ד"ה למען תינקו. ג. עפ"י ילקוט'ש בראשית ב' וע"ע באורך בגבורות ישראל על הגש"פ ד"ה גדול ועצום. ד. ספרא דצניעותא פ"א.

המשפט בראש השנה הוא אם ישראל מוכשרים לקבל השפע ע"פ פעולתם או רק ע"י י"ג מכילין דרחמי

וְלִזָּה כְּשֶׁמֶגִיעַ רֹאשׁ הַשָּׁנָה נִתְגַּלָּה יִתְבַּרְךָ בְּבַחֲיִנַת הַדִּין לְשִׁפְטֵי הָעוֹלָם אִם מְכַשְׂרִין לְהִשְׁפִיעַ לָהֶם רֵב חֶסֶדוֹ וּלְחַדֵּשׁ הָעוֹלָם בְּכָל מִינֵי טוֹבוֹת עַל פִּי שְׂכָר פְּעֻלָּתָם, וְקִטְגוֹרֵיָא אֲשֶׁתַּפַּח לֹמֵר שְׂאִין הָעוֹלָם כְּדָאֵי לְפִי כְּשֶׁרוֹן מַעֲשֵׂיהֶם, בְּכַדֵּי שִׁיזְרָךְ הָעוֹלָם בְּהִכָּרַח לְהִתְנַהֵג בְּמִדַּת הַחֶסֶד בִּי"ג מְכִילִין דְּרַחֲמֵי, וְאִם הֵייתָ כֵּן יִגִיעַ הַשֶּׁפַע לְכָל בְּרוּאֵי עוֹלָם בְּשׁוּהָ אִם טוֹב וְאִם רַע מִבְּלֵי הַכְּשָׁרַת מַעֲשִׂים וְעִבּוּדַת ה' לְהַכְנִיחַ הַשֶּׁפַע. וְלִזָּה אָמְרוּ בַּזְהַר הַקְּדוֹשׁ שֶׁעָקַר הַמִּשְׁפָּט בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה לְהִתְיַצֵּב עַל ה' כְּנוֹדֵעַ בְּכִמְהָ מְקוֹמוֹת". וּבַחֲיִנָּה זוֹ נִקְרָא לְפָקֵד עַל צָבָא מְרוֹם' (כִּידוּעַ שְׁמִדַּת תַּפְּאָרַת וּמַלְכוּת נִקְרָאִים בְּנִי):

לִזָּה עָקַר הַמִּשְׁפָּט רְמָזוֹ בַּזְהַר הַקְּדוֹשׁ (ח"ב קפג): 'לְמֵאֵן דְּלָא נָטִיל מִיכְלָא דְאַסְוּוֹתָא', רְצָה לֹמֵר כִּי מִי שֶׁאֲכַל הַמִּצָּה בְּפֶסַח כְּרָאוּי, וּמָנָה אַחַר כֶּף שֶׁבַע שְׂבָתוֹת תְּמִימוֹת, שֶׁבָּאֵלוֹ הַשְּׂבָתוֹת נִתְקַנּוּ הַמִּדּוֹת בְּפֶרֶט, אֵין עָלָיו שׁוֹם מִשְׁפָּט, וְלִזָּה בְּיוֹם חֲמִשִּׁים לְעֵמֶר נִתְגַּלָּה יִתְבַּרְךָ לְעֵמֶר יִשְׂרָאֵל בְּמַעֲמַד הַנִּבְחָר וְחָזַר עַל כָּל אָמָה וְלִשׁוֹן וְלֹא רְצוֹ לְקַבֵּל הַתּוֹרָה, כִּי אִם עִם קְרוּבוֹ יִשְׂרָאֵל הַקְּדִימוֹ נַעֲשֶׂה לְנִשְׁמָע וְקָבְלוֹ עַל מַלְכוּתוֹ יִתְבַּרְךָ בְּאַהֲבָה וְיִרְאָה:

האוכל מצדה ומתקן מידותיו בספירת העומר אין עליו משפט בר"ה

וְזֶהוּ דְבַרֵּי הַיְלָקוּט 'פְּחַתָּן יְכַהֵן פְּאָר' וְכו', שֶׁמְזַכְרִין לְפָנָיו יִתְבַּרְךָ הַתַּפְּאָרוֹתוֹ בְּעֵת חֲתֻנָּתוֹ בְּעַם קְרוּבוֹ וּסְגָלָתוֹ, וְקִשׁוּטֵיהָ לְפָנָיו בְּאַהֲבָה וְיִרְאָה. וְזֶהוּ 'פּוֹתַחַת אַחַת' הַתַּפְּשֻׁטוֹת הָאַהֲבָה, 'וּמְצַמְצַמַת אַחַת' הִיא הַיִּרְאָה. וְכִשְׁמִשְׁטִין עֲצָמָן בְּגוֹוֵינִן שְׁפִירִין

ישראל מתקשטים בקישוטין של מתן תורה ומעוררים כח האבות ע"י התפילות והשופר

בְּתַלְתַּת גּוֹוֵינִין דְּקִשְׁתָּ אֲזִי עוֹלָה זְכָרוֹנָם כְּכִיכּוֹל בְּמַחְשַׁבְתּוֹ וּמִתַּפְּאָר בָּהֶם וּמִשְׁפִיעַ לָהֶם כָּל מִינֵי טוֹבוֹת וְהַצְּלָחוֹת. וּבִשְׁוֹפֵר בְּתַקִיעָה שְׂבָרִים תְּרוּעָה מִתְעוֹרְרוֹת מְקוֹרוֹת הַקּוֹלוֹת הַרְשִׁימוּ מֵאַבְהֵן קְדִישִׁין. וְהוּא בְּעֲצָמוֹ דְּבַרֵּי הַמְדַרְשׁ 'תְּהִיּוּ מְזַכְרִין זְכוֹת אָבוֹת וְאַתֶּם זוֹכִין לְפָנָי בְּדִין 'בְּאַחַד' זֶה אֲבָרְהָם', הֵם י"ג מְכִילִין דְּרַחֲמֵי כְּמוֹ שֶׁכְּתַבְתִּי לְעֵיל כִּי תַכְףּ בְּעֵת כְּנִיסַת [הַיּוֹם] מִתְגַּלִּים הִי"ג מִדּוֹת, כְּמוֹ שֶׁכְּתַבְתִּי לְעֵיל שְׁזָה הוּא תַחֲלַת הַמִּשְׁפָּט. וְכִשְׁיִשְׂרָאֵל מְעוֹרְרִים בְּתַפְלוֹת וְתַקּוּנִים וְשׁוֹפֵר שֶׁהוּא גַם כֵּן נִקְרָא מִדַּת תַּפְּאָרַת כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בַּזְהַר הַקְּדוֹשׁ יִתְרוֹ", וְזֶהוּ כִּי הֵבֵן נִקְרָא בְּבַחֲיִנַת הָאָב כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ (קִידוּשִׁין פ:): הֵבֵן מְתִיחַד עִם אִמּוֹ, וּמְקַשְׁטִין אֶת עֲצָמָן כְּמוֹ שֶׁכְּתַבְתִּי לְעֵיל, אֲזִי נִמְשָׁכִין הִי"ג מְכִילִין בְּזַעֲרֵי אֲנַפִּין. וְזֶהוּ שֶׁאָמְרוּ, בּוֹ בְּהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב 'נְגִילָה וְנִשְׁמַחָה בְּךָ'. וְזֶהוּ 'מִקְרָא קְדִישׁ' זֶה יַעֲקֹב', הוּא בְּחִינַת זַעֲרֵי אֲנַפִּין, כִּי בְּבַחֲיִנַת אַהֲבָה וְיִרְאָה יֵשׁ לְפַעֲמִים אֵיזָה אַחֲיָזָה חֲלִילָה כִּידוּעַ", מֵה שְׂאִין כֵּן בְּקוֹ הָאֲמָצְעִי נִקְרָא כְּלוֹ קְדִישׁ. [וְסוּד זֶה רְמָזוֹ בְּעַל שְׁעָרֵי אוֹרָה בְּפִירוּשׁוֹ עַל הַהֲגָדָה 'מִמְזַרַח שְׁמֶשׁ עַד מְבוֹאוֹ', וְאָמַר שֶׁם וְזֶהוּ סוּד גְּדוּל]. וְזֶהוּ עָקַר הַשְּׁמַחָה בְּאַמַּת אֲשֶׁר בְּשֶׁכָר פְּעֻלָּתָם הֵם זוֹכִים לְכָל טוֹב:

וְרְמָזוֹ עוֹד דְּבַר זֶה בְּמִדְרַשׁ פְּרֻשַׁת אָמְרֵי (ויק"ר כט, ה) 'אֲרַח חַיִּים לְמַעְלָה לְמַשְׁכִּיל וְגוֹ' (משלי טו, כד), 'אֲמוֹת הָעוֹלָם שֶׁהֵן מְכִלִין שְׂדוּתִיהֶן וְכוּ', אָבֵל יִשְׂרָאֵל שְׂאִין מְכִלִין כְּמָה דְּאַתָּ אָמַר (ויקרא כג, כב)

הגויים ברצונם לקבל השפעות בלי כלים ובלי עבודת האדם משא"כ ישראל עושין כלים להשפעתו ית'

ציונים ומקורות

פירוש הרמ"ז על הזוהר ח"א קסה: י. דבר אחר, 'אורח חיים למעלה למשכיל', אין אורח אלא יסורין כמה דאת אמר (משלי ו, כג) 'ודרך חיים

ה. ח"ב לב: וח"ג רלא. ו. ע"פ פיוט 'ונתנה תוקף' למוסף דראש השנה ויום כיפור. ז. עיין ברית מנוחה הדרך השישית. ח. ח"ב פא: ט. עיין

סֵפֶר
קְדֻשָּׁת
לֵאֱלֹהֵינוּ

כשמוחשיב
המתנה מוחמת
אהבת המלך
יש לו שני
תענוגים

וְזֶהוּ הַפְּרוּשׁ 'מֵה יִפִּית וּמֵה נִעְמַתְ אֶהְבָּה
בְּתַעֲנוּגִים' (שה"ש ז, ז), כִּי זֶה שְׂאִינו
מִחֲשֵׁב רַק הַמִּתְנָה אֲז אֵין לוֹ רַק תַּעֲנוּג
אֶחָד שֶׁנִּתֵּן לוֹ הַמִּתְנָה, וְזֶה שְׂעָקָר
הַחֲשִׁיבוֹת שְׁלוֹ רַק אֶהְבַּת הַמֶּלֶךְ שְׂמִכַח
הַמִּתְנָה נִרְאָה אֶהְבַּת הַמֶּלֶךְ עָלָיו אֲז יֵשׁ

לוֹ שְׁנַי תַּעֲנוּגִים, א' מֵה שְׁנִרְאָה מֵהַמִּתְנָה
אֶהְבַּת הַמֶּלֶךְ עָלָיו וְזֶה הוּא עֶקֶר, וְגַם
מֵהַמִּתְנָה יֵשׁ לוֹ גַּם כֵּן תַּעֲנוּג. וְזֶה 'מֵה
יִפִּית' כְּלוּמָר זֶה יִפֶּה, 'וּמֵה נִעְמַתְ זֶה
נָעִים, כְּשֵׁיִשׁ לוֹ מֵאֶהְבַּת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
עָלָיו 'בְּתַעֲנוּגִים' שְׁנַי תַּעֲנוּגִים^{כב}:

לְרֵאשׁ הַשָּׁנָה

בר"ח אלול
מגלה השי"ת
אלוקותו
ומלכותו
לנשמות בני
יהם מקבלים
עליהם עול
מלכותו

'הַנּוֹתֵן בַּיּוֹם דְּרָךְ' (ישעיה מג, טז)^א זֶה
רֵאשׁ חֲדָשׁ אֱלֹהִים, 'וּבַמִּים
עֲזִים נְתִיבָה' זֶה חֲנֻכָּה. הַכֶּלֶל הוּא, כִּי
בְּרֵאשׁ חֲדָשׁ אֱלֹהִים הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְגַלֵּה
אֱלֹהוּתוֹ וּמַלְכוּתוֹ לְנִשְׁמַת יִשְׂרָאֵל וְכִי
הוּא מְנַהִיג אֶת כָּל הָעוֹלָמוֹת בְּחֶסֶדוֹ
הַגָּדוֹל, וְיִשְׂרָאֵל עִם קְדוּשׁוֹ מְמַלְיָכִים
עַל מַלְכוּתוֹ עֲלֵיהֶם. וְזֶה 'הַנּוֹתֵן בַּיּוֹם
דְּרָךְ' זֶה רֵאשׁ חֲדָשׁ אֱלֹהִים, כִּי 'יָם'
מְרַמֵּז עַל בְּחִינַת הַקְּדוּשָׁה וְזֶה רֵאשׁ
חֲדָשׁ אֱלֹהִים:

'וּבַמִּים עֲזִים נְתִיבָה' זֶה חֲנֻכָּה כִּי
'עֲזִים' מְרַמֵּז עַל הַקְּלָפָה וְזֶה
חֲנֻכָּה, הֶרְצוֹן בְּזֶה כִּי בְּחֻנְכָּה מִתְחִיל
הָאֵרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל יְדֵי נְסִים
וְנִפְלְאוֹת וְזֶהוּ הָאֵרָה מִתְגַּלֵּה עַד הַפֶּסַח
שְׂאֵז הֵם הָעֶקֶר הַנְּסִים וְנִפְלְאוֹת וְעַל יְדֵי
הַנְּסִים וְנִפְלְאוֹת הַקְּלָפָה נִכְנָעָה לְפָנָי
הַקְּדוּשָׁה וְזֶהוּ בְּחֻנְכָּה:
וְזֶהוּ 'אֲדַקְטִיר לוֹלְבָב קָטִיר סְפִינְתָךְ',
בְּשִׁעָה שְׂאֵתָה קוֹשֶׁר לְבָב לְעַבְדְּךָ
'קָטִיר סְפִינְתָךְ' תִּקְשֹׁר עַל זֶה הַמְּדַרְגָּה

בחנוכה מתחיל
הארת השי"ת
ע"י ניסים וע"י
נכנעת הקליפה

יש לקשור הלב
להשי"ת על
המדרגה
המתגלית
בר"ח

צִיּוּנִים וּמְקוּרוֹת

במדרש רבה, הגדת צמח מנחם ד"ה רחום הוא.
א. 'כה אמר ה' הנותן בים דרך ובמים עזים
נתיבה'. ב. עיין שער רוח הקודש (מד). יחוד טז.
משנת חסידים מס' אלול פ"א. ג. עיין בר"ר ו,
ה: 'רבנן אמרי, 'הנותן בים דרך' מעצרת ועד
החג, 'ובמים עזים נתיבה' מן החג ועד החנוכה.
רבי נתן בר אחוה דרבי חייא בר אבא הוי מפרש
בימא, א"ל לאחוי צלי עלי. א"ל מה נצלי עלך,
מן דאת קטר לולבך קטור רגליך, אין עיילת
לכנישתא ושמעתן מצליין על מטרא לא תסמוך
על צלותי. וע"ע ירושלמי שבת פ"ב ה"ו.
ד. עיין פרדס רימונים שער ערכי הכינויים פ"י
ערך ים.

כב. ע"ע לעיל פר' וירא ד"ה ואמר זה היום: 'זה
היום עשה ה' (תהלים קיח, כד) כדי שעל ידי כן
'נגילה ונשמחה בו'. והענין, שבהשפעות השם
יתברך יש בבחינת המקבלים ב' כיתות, יש כת
אחד שהם משמחים עצמם בהשפע עצמו, ויש
כת ב' שהם חכמים ומשכילים האמת לאשורו
ושמחתם שעל ידי השפע הזאת רואה איך
שהשם יתברך משגיח בעינא פקיחא ומראה לו
חיבתו, היש שמחה גדולה מזה שידע האדם
שמלך אדיר גדול ונורא משגיח עליו. וזהו
שאמר דוד, 'זה היום' דהיינו האור והטוב שהשם
יתברך משפיע 'עשה ה'', 'נגילה ונשמחה בו'
בהשי"ת עצמו. וע"ע קול שמחה פר' נשא ד"ה

שבראש חֲדָשׁ אֵלוּל מְגִלָּה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְנִשְׁמַת יִשְׂרָאֵל, כִּי הוּא מְנַהֵיג הָעוֹלָם, וְסִפְיַנְתָּךְ מְלִשׁוֹן חָשׁוּב, מְלִשׁוֹן 'מֵאֵן חָשׁוּב מֵאֵן סִפּוּן' (מו"ק כח.):

אוּ יבאָר הַנּוֹתֵן בַּיָּם דְּרָךְ (ישעיה מג, טז) זֶה רֹאשׁ חֲדָשׁ אֵלוּל. הַכֶּלֶל הוּא, כִּי הַבּוֹרָא בְרוּךְ הוּא אֵינוֹ נִתְפָּס בְּשׁוּם אוֹת וּנְקֵדָה וְקוֹץ, וּבְרֹאשׁ חֲדָשׁ אֵלוּל מְצַמֵּם שְׁפַע הַבּוֹרָא בְרוּךְ הוּא בְּאוֹתוֹת, וּבְרֹאשׁ הַשָּׁנָה וּבַיּוֹם הַכַּפּוּרִים אָנוּ מְמַשִּׁיכִים הַשְּׁפַע בְּכָל הָעוֹלָמוֹת. וְזֶהוּ "הַנּוֹתֵן בַּיָּם דְּרָךְ" זֶה רֹאשׁ חֲדָשׁ אֵלוּל, כִּי אַז מְצַמֵּם הַשְּׁפַע בְּאוֹתוֹת כַּנִּל:

יבאָר הַנּוֹתֵן חֵד אָמַר בְּנִסְן נְבִירָא הַעוֹלָם וְחֵד אָמַר בְּתִשְׁרִי וְכוּ (ר"ה י:). הַכֶּלֶל הוּא, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְשַׁפֵּיעַ תְּמִיד שְׁפַע, וְיֵשׁ שְׁהַעוֹלָמוֹת חוֹזְרִים לְהַ'אִין' דְּהֵינּוּ שְׁמִדְבָקִים כְּחֵם בְּהַ'אִין' בְּכַדִּי שְׁהַבּוֹרָא בְרוּךְ הוּא יְצַמֵּם עֲצָמוֹ עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּפִי בְּחִינָתוֹ. עַל דְּרָךְ מְשַׁל, שְׂכָל הַתְּלָמִיד עוֹלָה לְשְׂכָל הָרַב בְּכַדִּי שְׁעַל יְדֵי זֶה יְצַמֵּם הָרַב אֶת שְׂכָלוֹ אִיךְ לְלַמֵּד עִם הַתְּלָמִיד כְּפִי שְׂכָלוֹ:

בר"ח אלול מצמצם הבורא את השפע באותיות ובר"ה ויו"כ ממשוכים אותו בעולמות

יש שהעולמות חוזרים ומתדבקים באין כדי שהקב"ה יצמצם עצמו לכל אחד כפי בחינתו

וְהִנֵּה זֶה שְׁהַקְדוּשׁ בְרוּךְ הוּא מְשַׁפֵּיעַ זֶה נְקִירָא 'אוֹר יִשְׂרָאֵל', וְזֶהוּ הַרְמֵז 'בְּנִסְן' כּוּ, כִּי נִסְן הוּא נְקִירָא 'אָבִיב' (דברים טז, א), דְּהֵינּוּ אֶלֶף בֵּי"ת כְּסֻדְרָא, וְזֶה שְׁהַעוֹלָמוֹת מְדַבְּקִים עֲצָמָם כַּנִּל זֶה נְקִירָא 'אוֹר חוֹזֵר', וְזֶה בְּתִשְׁרִי תְשַׁרְק בְּאוֹתוֹת לְהַפְּדָה, וְלִהְיֶכֶן הֵם הוֹלְכִים וּמְדַבְּקִים, לְחֻכְמָה, וְחֻכְמָה הוּא יו"ד, וְזֶהוּ 'תְשַׁרְק', 'תְשַׁר' יו"ד, הָאוֹתוֹת תְשַׁרְק חוֹזְרִים לְיו"ד כּוּ:

וְהִנֵּה זֶה שְׁהַשְׂכָּל מְדַבֵּק עֲצָמוֹ בְשַׁרְשׁ זֶה הוּא בְרֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּתִשְׁרִי כַּנִּל, וְזֶה הוּא אֶצֶל הָרַב בְּחִינַת הַרְיוֹן מֵהַ שְׂשָׂכָל הַתְּלָמִיד הוּא דְבוּק לְשְׂכָל הָרַב בְּכַדִּי שְׁהָרַב יְלַמֵּד עִם הַתְּלָמִיד כְּבְחִינָתוֹ, וְכֵן לְמַעַלָּה כְּשֶׁהַעוֹלָמוֹת מְדַבְּקִים עֲצָמָם כַּנִּל אַז הוּא לְמַעַלָּה בְּחִינַת הַרְיוֹן, וְזֶהוּ שְׁאָנוּ אוֹמְרִים בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה י"א 'הַיּוֹם הִרַת עוֹלָם' מְלִשׁוֹן הַרְיוֹן י"ב:

זְמַרוּ לַאלֹהִים זְמַרוּ זְמַרוּ לְמִלְכֵנוּ זְמַרוּ (תהלים מז, ז). לְבָאָר, כִּי בְרֹאשׁ הַשָּׁנָה וּבַיּוֹם הַכַּפּוּרִים שְׁאָז הוּא הַמְּתַקֵּת הַדִּין צְרִיף הָאָדָם לְחַתָּף אֶת הַדִּינִים וְלַעֲבֹד אֶת הַבּוֹרָא בְּמִדַּת הַרְחָמִים וְלֹא

כניסן הוא השפעת הקב"ה בחי' אור ישר ובתשרי מתדבקים העולמות בבחי' אור חוזר

התדבקות העולמות באין הוא בחי' הריון

בר"ה צריכים להתוך הדין ולעבדו ית' במידת הרחמים כדי שלא ישפוט השי"ת לבני' רק ברחמים

◆ ציונים ומקורות ◆

איהו בסידורא כסדר דאתון, 'אביב' דאיהו אב"ג, י"ב איהו רזא דג". ובהגהות מהרח"ו שם: י"ב בחשבון קטן ג". ט. עיין זוה"ק ח"ב קי. 'זירח דא איהו תשרי, דאלפא ביתא אהדר למפרע, מתתא לעילא'. וע"ע פירוש הרמ"ק לספר יצירה פ"ב מ"י: 'האותיות למפרע שהם תשר"ק וכו', שהוא סוד אור חוזר'. י. ראה תיקו"ז יג: 'בחכמה דא י". יא. תפילת מוסף. יב. עיין פרי עץ חיים שער השופר פ"ה: 'היום הרת עולם' לשון הריון'. יג. מזמור למנצח קודם לתקיעות.

ה. עיין שער רוח הקודש (מד.) יחוד טז. משנת חסידים מס' אלול פ"א. ו. עיין פרדס רימונים שער ממטה למעלה פ"א. וע"ע לעיל פר' בשלח ד"ה ענין שם ע"ב: 'השם יתברך ברא העולם, ומשפיע טובו לעולם, והשפעת השם יתברך לעולם נקרא 'אור ישר', ומה שהעולמות מגביהים עצמם לעבוד השם יתברך שחוזרים לשורשם נקרא 'אור חוזר'. ז. 'שמור את חודש האביב ועשית פסח לה' אלהיך כי בחודש האביב הוציאך ה' אלהיך ממצרים לילה'. ח. עיין זוה"ק ח"ב קפו. 'ירחא דילכו

קדשת

לראש השנה

לוי

תשצא

בְּמִדַּת דִּין שְׁשׁוּפֵט אֶת עַמּוֹ רַק לְאַחַז
בְּמִדַּת הַרְחָמִים, וּכְמוֹ הָאֵב שׁוֹפֵט אֶת
בְּנוֹ. וְהִנֵּה יְדוּעַ שְׁאֵלֵהֶם מְרַמֵּז עַל דִּין יי,
וְזֶהוּ יִזְמְרוּ כְּלוֹמַר תִּרְאוּ לְחֶתְדָּי טוֹ זֶה
הַמִּדָּה, שְׁלֹא יֵשֵׁב בְּמִדַּת דִּין שׁוֹפֵט אֶת
עַמּוֹ, רַק כְּאֵב אֶת הַבֵּן וְהוּא יִצִּיל אוֹתָנוּ
מִכָּל דְּפִי:

בְּמִדָּה שְׁאָדָם מִחֲזִיק עֲצָמוֹ לְאִין, זֶה
גּוֹפָא מְלִיץ יִשְׂרָאֵל:

הַכֹּלָל כָּל הַמְּלֹאכִים וְכָל חַיּוֹת הַקֶּדֶשׁ
כְּלָם חֲרָדִים מִיּוֹם הַדִּין כֵּא, וְכֵן
הָאָדָם כָּל אֶבֶר וְאֶבֶר חֲרָד מִיּוֹם הַמְּשֻׁפֵּט.
אִךְ אִם הָאָדָם מְיֻשָּׁב עֲצָמוֹ אִין לוֹ פֶּחַד,
כִּי הַבוֹרָא בְּרוּךְ הוּא אָב, וְאָב בְּוֹדָא
שׁוֹפֵט בְּנוֹ לְרַב טוֹב לְכָל הַטּוֹבוֹת:

וְהִנֵּה בְּשַׁעַה שְׁאָדָם עוֹבֵד ה' אֲזַ אִינוּ
מִתְיָרָא מִשׁוֹם דְּבָר וְאִינוּ צְרִיךְ
לַעֲשׂוֹת שׁוֹם פְּעֻלָּה, אִךְ בְּשַׁעַה שְׁיֻצָא
רְגַע אַחַת לְפַעֲמִים מֵעַבְדוֹת ה' צְרִיךְ
לְפַעַל אֲזַ לְהָרִים הַנִּיצוּצוֹת שְׁיַעֲבֹדוּ
הַבוֹרָא בְּרוּךְ הוּא. וְהִנֵּה הַגְּבִהַת
הַנִּיצוּצוֹת נִקְרָא 'יָד', שֶׁהַגְּבִהַת הַנִּיצוּצוֹת
הוּא עַל יְדֵי שְׁמוֹת כּוּז'וֹ בְּמוֹכַס'ז כּוּז'וֹ
הַנִּכְתָּב בְּמִזְוֶה כֵּב עַל יְדֵי הַשְּׁמוֹת הָאֵלוּ
הוּא עֲלִיּוֹת הַנִּיצוּצוֹת כֵּב, וְשְׁמוֹת אֵלוּ מְנִין

בני מצמצמים
השפע כל אחד
לפי רצונו

כִּי חֵק לְיִשְׂרָאֵל הוּא מְשֻׁפֵּט וְכו' (תהלים
פא, ה) טו. הַכֹּלָל, שֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
מְשַׁפֵּיעַ שְׁפָעוֹ טוֹב עַל יִשְׂרָאֵל, וְיִשְׂרָאֵל
הֵם מְצַמְצָמִים אֶת הַשְּׁפָע כָּל אֶחָד לְרִצּוֹנוֹ
לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם כּו' יי, וְזֶהוּ 'כִּי חֵק
לְיִשְׂרָאֵל הוּא', 'חֵק' הוּא לְשׁוֹן צְמֻצוּם יי:

בְּאִין מְלִיץ יִשְׂרָאֵל כּו' טו. דְּעַקֵּר הוּא,
דְּאָדָם אִף עַל פִּי שְׁחָטָא, רַק
כִּינּוֹן שְׁיֻדַּע שְׁחָטָא וּמְבַקֵּשׁ מְלֻפְנֵי
יְתַבְרַךְ שְׁיִמְחַל לוֹ וּמְפִיר בְּשִׁפְלוּתוֹ זֶה
הוּא גּוֹפָא לְמִלִּין יִשְׂרָאֵל לְפָנָיו. וְזֶהוּ 'בְּאִין'

כשאדם יודע
שחטא ומכיר
שפלותו זה
עצמו כולין
עליו יושר

ציונים ומקורות

ויוה"כ. ב. ע"ע תולדות יצחק (נשכיו) לראש
השנה ד"ה בפיטו: "באין מליץ יושר מול מגיד
פשע". בשם הרב זצוקלה"ה מבארדיטשוב 'באין'
פירוש כשהאדם הוא בבחינת 'אין', 'מליץ יושר'
פירוש זהו מליצה טובה עבורו, 'מול' לשון
הכרתה, שעל ידי זה נכרתים 'מגידי פשע'
המסטינים על האדם רח"ל, כי מבחינת אין הוא
התבטלות כל הדינים והמקטריגים כנודע, כי אין
להם על מה לחול ונשאר רק מליץ יושר.
כא. ראה תפילת ונתנה תוקף למוסף דר"ה
ויוה"כ: 'זמלאכים יחפוון וחיל ורעדה יאחזון
ויאמרו הנה יום הדין לפקוד על צבא מרום בדין,
כי לא יזכו בעיניך בדין'. כב. ראה טור יו"ד סי'
רפח: 'זכן נוהגים באשכנו ובצרפת לכתוב מבחוץ
כנגד ה' אלהינו ה' שם של י"ד אותיות
הסמוכות לאותיות של ה' אלהינו ה' באלפא
ביתא, והם כוז'ו במוכס'ז כוז'ו'. כג. עיין סידור
קול יעקב כוונת מצות מזוזה: 'וע"י עוונות

יד. ראה בר"ר לג, ג: 'בכל מקום שנאמר 'אלהים'
הוא מידת הדין'. טו. עיין שערי אורה שער א:
"זמירות" מלשון מזמר, 'זכרת הזולזלים
במזמרות" (ישעיה יח, ה). וע"ע תולעת יעקב סוד
פסוקי דזמרה ד"ה וגרסינן: 'ונקראו זמירות
מלשון כריתה, וכמו שכתוב (ויקרא כה, ד) 'זכרמך
לא תזמור'. טז. 'תקעו בחודש שופר בכסה
ליום חגנו. כי חוק לישראל הוא משפט לאלהי
יעקב'. יז. ע"ע לעיל פר' בראשית ד"ה עוד
יבואר בראשית: 'השם יתברך משפיע שפע ואנו
בתפילתנו עושים צמצום בהשפע כל אחד לפי
הרצון שלו, זה עושה צמצום עם אותיות חיים
לחיים, וזה עם אותיות חכמה לחכמה, וזה עם
אותיות עושר לעושר, וכן לכל הטובות כל אחד
כרצונו'. יח. עיין כלי יקר יג, יד: 'כל 'חוק' מורה
על דבר שיש לו חוק וגבול, כמו שנאמר אצל
הים (איוב לח, י) 'ואשבור עליו חוקי ואומר עד פה
תבוא ולא תוסיף'. יט. חזרת הש"ץ לר"ה

הכל חרדים
מיום הדין אך
כשמתיישבים
בניי שהש"ת
הוא אבינו אין
פחד

בשעת עבודת
ה' אין
מתייראים
משום דבר אך
כשיוצאים רגע
אחד מהעבודה
צריכים לפעול
אז עליית
הניצוצות

ספר
זאת
זכרון

לְמִזְוֵנִי, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ (יומא כא): 'שִׁלְחָן בְּצִפּוֹן' ע"ה, 'מִצִּפּוֹן זָהָב יֵאָתֶה' (איוב לו, כב) ע"ה, וְעַל כֵּן נִרְאָה שֶׁגִּבְרִיאֵל שֶׁהִפָּךְ אֶת סְדוֹם^פ הוּא בְּשִׁבִיל שֶׁמָּנְעוּ אוֹרְחִים מִלְּהֻאֲכִילָם^{פא}, וְעַל כֵּן נִרְאָה שֶׁנִּתְאַרְחוּ הַמְּלֻאָכִים בְּלוֹט לְהִגָּן עָלָיו הַאֲכִילָה וּשְׂתִיָּה שֶׁהֻאֲכִילָם מִהֲדִין הַקִּשָּׁה שֶׁמִּשְׁרָשׁ גִּבְרִיאֵל^{פב}, אֶךְ הָאֵמֶת כָּלָם כְּלוּלִים זֶה בְּזֶה וְכֵן כָּל הַקְּדוּשָׁה הַכֹּל אֶחָד, מְכַל

שֶׁכֵּן כָּל הַצְּדִיקִים יוֹצְאֵי יָרֵךְ יַעֲקֹב וְדַאי כְּלוּלִים מְכַל הָאֲבוֹת:
וּבַאֲמֶת גַּם בְּאַבְרָהָם אָבִינוּ מְצִינוּ כָּל שֶׁפַע הַנִּי"ל, כְּנִי"ל^{פג} עַל 'מֵאֲרָצְךָ וּמִמּוֹלְדֹתְךָ' כו' (בראשית יב, א). וְכֵן בְּיִצְחָק, מְזוֹנֵי כְּנִי"ל, וְגַם בְּנֵי מְצִינוּ (שם כה, כא) 'וַיַּעֲתֶר לוֹ ה' פ"ד. וְכֵן בְּיַעֲקֹב מְצִינוּ, בְּנֵים הָיוּ לוֹ, וְכֵן חַיֵּי כְּנִי"ל, וְכֵן עֶשְׂרֵי גְדוּלָּה^{פה}, וַיְבָרֵךְ אֶת בְּנָיו בְּכָל:

מצינו בתורה
שכל האבות
המשיכו כל
סוגי ההשפעות

ראש השנה

שִׁינָה לְרֵאשׁ הַשָּׁנָה. שׁוֹפְרִיָּה דִּיעֲקֹב מֵעִין שׁוֹפְרִיָּה דְאֲדָם הַרְאִשׁוֹן (כ"מ פד.).

יֵשׁ לְפָרֵשׁ דְקֵאֵי עַל הַשׁוֹפָר, שֶׁבְּשׁוֹפָר שָׁלְנוּ שֶׁנִּקְרָאִים יַעֲקֹב מְעוֹרְרִים הַשׁוֹפָר שֶׁל מִתָּן

השופר מעורר
כח מתן תורה

ציונים ומקורות

אבימלך' (בר"ר סד, ז), דכל כך היה עושרו בהפלגה כמשמעות לשון 'מאוד' דקרא'. וע"ע נצח ישראל פ"ה. פ. ב"מ פו: פא. ראה יחזקאל טז, מט: 'הנה זה היה עוון סדום אחותך גאון שבעת לחם ושלוח השקט היה לה ולבנותיה ויד עני ואביון לא החזיקה'. וע"ע סנהדרין קט. תנחומא בשלח יט, פרקי דר"א פכ"ה. פב. עיין זוה"ק ח"א צט. 'וחד להפכא לסדום, ודא איהו גבריאל דאיהו לשמאלא, ואיהו ממנא על כל דינין דעלמא, מסטרא דדינא דשמאלא'. פג. פר' לך לך (ב) ד"ה וזה י"ל ויאמר ה': 'מארצך' מפני שתמשיך שפע מארצך משרשך למטה להכלל ישראל, וזה בא מעולם הנקרא ארץ וכו', שתלויים בו בני חיי ומזוני וכו', 'וממולדתך' פי' משום שתמשיך משם בני משרשך להוליד, וזה 'וממולדתך', 'ומבית אביך' להמשיך חיי, וזה בא מחכמה כמו שכתביב (קהלת ז, יב) 'החכמה תחיה בעליה'. פד. ויעתר יצחק לה' לנוכח אשתו כי עקרה הוא ויעתר לו ה' ותהר רבקה אשתו'. פה. בראשית ל, מג: 'ויפרוץ האיש מאוד מאוד ויהי לו צאן רבות ושפחות ועבדים וגמלים וחמורים'.

בהואו אילנא אשתכללו, ויהב חיין לכל אינון דאחידן ביה, ובגין כך יעקב לא מית'. עה. וע"ע זוה"ק ח"ג רעג. עט. עיין רבינו בחיי שמות כה, כד: 'ועל דרך הקבלה, השולחן בור זהב רמו למידת הדין של מעלה, ולכן היה מונח בצפון שהוא השמאל, וכתביב 'מצפון זהב יאתה', וזהו 'הרוצה שיתעשר יצפין' (ב"ב כה:), יתכוין למידת הצפון היא הגבורה'. וע"ע שם, לח: 'השולחן בצפון רמו לעושר, וכתביב 'מצפון זהב יאתה'. וע"ע פרי צדיק פר' לך לך אות ט: 'ואברכך' (בראשית יב, ב) מרמו על יצחק אבינו ע"ה וכו', וזה שאומרים 'אלהי יצחק' מידת 'הגיבור', דגבורה היא מידת צמצום, ומרמו בזוה"ק (ח"א עה.) 'ואברכך' מסיטרא דשמאלא, שמצינו בו ברכה מפורש 'וימצא בשנה ההיא מאה שערים ויברכהו ה'' (בראשית כו, יב), כי מידת הצמצום שם צריך לברכה. וגם להמדרש שהובא ברש"י 'ואברכך' בממון' זהו ממידתו, דכתביב (איוב לו, כב) 'מצפון זהב יאתה', ו'שיעשיר יצפין' כמו שאמרו בב"ב, וביצחק נאמר (בראשית שם, יג) 'כי גדול מאוד', 'שאמרו זבל פרדותיו ולא כספו וזהבו של

תורה והאהבה שעוררנו למעלה^א, וגם לפעל 'ראה ויתר גוים' (חבקוק ג, ו) ויתר הקדוש ברוך הוא ממוניהם של אמות עולם כמו שפתיב (דברים לג, ב) וזרח משעיר למו הופיע מהר פארן^ב, וגם להיות חרות ממלאך המות וחרות משעבוד מלכות^ג: וזה 'מעין שופריה דאדם הראשון'^ד, הוא בוראנו יתברך שנקרא אדם 'דמות

השי"ת נקרא 'אדם' ע"ש שמתפאר

כמראה האדם עליו מלמעלה' (יחזקאל א, כו)^ה, על שדמות דיוקנו של יעקב חקוקה בכסא הכבוד ומתפאר בו וישראל נקרא אדם^ו, ועל שהוא זוכר אותנו תמיד וחושב תמיד טובותינו ואנו נקראים אדם^ז:

וכן יש לפרש 'שופריה דאדם הראשון' צדיק הראשון הוא אברהם עליו השלום^ח, וכן בפשיטות פיון שהאיל נברא

בדיוקנו של יעקב ועל שחושב תמיד טובות ישראל הנקראים אדם

ע"י השופר מעוררים זכות שופר אילו של אברהם

◆ ציונים ומקורות ◆

לסוף יומיא, וכל פורקנא מהאי שופר אתיא^א. ד. עיין פרי צדיק פר' שלח אות יב: "ישדר לן שופריה ונחזי ביקריה" וכו'. בפירוש הזמירות לר' ישראל סרוק זצ"ל כתב 'שופריה' שופר שלו וכו'. עיי"ש. ה. 'זממעל לרקיע אשר על ראשם כמראה אבן ספיר דמות כסא ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם עליו מלמעלה'. ועיין בר"ר כו, א, זוה"ק ח"ג מה. ו. עיין איכ"ר ב, ב. וע"ע פרקי היכלות רבתי פי"א: 'זהעידו להם מה עדות אתם רואים, מה אני עושה לקלסתר פניו של יעקב אביכם, שהיא חקוקה על כסא כבודי, כי בשעה שאתם אומרים לפני 'קדוש קדוש קדוש' כורע אני עליה ומנשקה ומחבבה ומגפפה וידי על זרועותי'. וע"ע אותיות דר"ע אח"ס בט"ע. ז. עיין אותיות דר"ע אות ס: 'ודמות פניהם פני אדם' (יחזקאל א, י) זה דמות יעקב שחקוקה על כסא הכבוד. ח. יבמות ס: 'היה ר"ש בן יוחאי אומר, קברי עובדי כוכבים אינן מטמאין באוהל, שנאמר (יחזקאל לד, לא) 'זאתן צאני צאן מרעיתי אדם אתם', אתם קרויין אדם ואין העובדי כוכבים קרויין אדם'. ט. עיין סדר היום סדר ראש השנה: 'בענין שופר יש בו שלוש זכירות לטובה לישראל, הא' עקידת יצחק שנעקד על גבי המזבח וניתן איל תמורתו ונחשב כאילו הוא עצמו נתוקד ונעשה אפר, וקרני האיל ההוא הוכנו ונתיחדו לשופרות, אחד לזמן מתן תורה שנאמר בו (שמות יט, יט) 'ויהי קול השופר וגו', ואחד לזמן גאולתנו העתידה שנאמר בה (ישעיה כו, יג) 'ויהיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול', אם כן בשמוע השטן קול שופר זוכר עקידת יצחק אשר מכוחה הישועה לישראל בעת צרה כמו

א. עיין סדר היום סדר ראש השנה: 'בענין שופר יש בו שלוש זכירות לטובה לישראל וכו', השניה מתן תורה, מאחר שביום מתן תורה נתגלה כבודו של בורא עולם לכל ישראל בקול שופר חזק מאוד, וכל ישראל קבלו התורה באהבה וחיבה וענו קול אחד ואמרו 'כל אשר דיבר ה' נעשה ונשמע' (שמות כד, ז), ואותו היום זכות לכל ישראל, ואם כן בשמוע השטן קול שופר בראש השנה, זוכר לאותו שופר של מעמד הר סיני אשר נתעלה כבודו של הקב"ה בו כמו שכתוב (תהלים מז, ו) 'עלה אלהים בתרועה ה' בקול שופר', וישראל נבחרו לחלקו ונחלתו ועם סגולתו כמו שנאמר (שמות יט, ה) 'והייתם לי סגולה מכל העמים', ובכן השטן מתערבב ומסתתמין טענותיו ואין לו פה להשיב'. וע"ע קדושת לוי לר"ה ד"ה בחוצרות וקול שופר. ב. עיין ב"ק לח. 'שור של ישראל שנגח שור של כנעני פטור' וכו', א"ר אבהו, אמר קרא 'עמד וימודד ארץ ראה ויתר גוים', ראה שבע מצוות שקיבלו עליהם בני נח, כיון שלא קיימו עמד והתיר ממונן לישראל. רבי יוחנן אמר מהכא, 'הופיע מהר פארן', מפארן הופיע ממונם לישראל. וברש"י: 'הופיע', גילה ממונן והתירו. 'מפארן', כשסיבב והחזיר התורה על כל האומות ולא קיבלוה'. ג. עיין שמו"ר נא, ח: 'בשעה שנתן הקדוש ברוך הוא התורה לישראל, לא היו ראויים שישלוט מלאך המות בהם, שנאמר (שמות לב, טז) 'חרות על הלוחות', מהו 'חרות', ר' יהודה אומר חירות מן גליות, ור' נחמיה אומר חירות ממלאך המות'. וע"ע זוה"ק יג: 'ובתקיעו דשופרא דא נפקו ישראל ממצרים, וכך זמין זימנא אחרא

זאת

פְּרִשֵׁת עֵקֶב (ב)

זכרון

שלא

בְּשֵׁשֶׁת יָמֵי בְּרֵאשִׁית נִקְרָא שׁוֹפְרִיהַ דְּאָדָם
הָרֵאשׁוֹן:

וְלִפִּי זֶה יֵשׁ לֹאמַר טַעַם עַל שְׁבֻשְׁבַת קִדְשׁ
אֵין תּוֹקְעִים, הוּא בְּרִמְזֵי הַזֶּה לְמַתָּן

בשבת אין
תוקעים כי
השבת בעצמו

תּוֹרָה, וּבְשֵׁבֶת, הַשְּׁבֵת הוּא רִמְזֵי לְמַתָּן
תּוֹרָה, שְׁלִלְכִלֵי עַלמָא בְּשֵׁבֶת נִתְּנָה תּוֹרָה
(שבת פו.), וְיָדֵי הַזְכָּרוֹן תְּרוּעָה שְׁאָנוּ
אוֹמְרִים:

מרכזו למתן
תורה

פְּרִשֵׁת עֵקֶב (ב)

פְּרִישׁ לְפְרִשֵׁת עֵקֶב. וְהִיא עֵקֶב תְּשֻׁמְעוֹן
(דברים ז, יב) א.

יֵשׁ לְפָרֵשׁ, מְתָר
לְשִׁמַּח בְּשִׁבִיל לְהִיּוֹת דַּעְתּוֹ מִיְשֻׁבַת לְרִצּוֹן
אֵל, כִּי אֵין הַשְּׁכִינָה שׁוֹרָה מִתּוֹךְ עֲצָבוֹת
(שבת ל:), גַּם מִבְּטִיל הַשְּׁגָה^ב. וְהִנֵּה וְהִיא
הוּא לְשׁוֹן שְׁמִחָה^ג, וְזֶה יֵשׁ לֹאמַר וְהִיא
יְכוּלִין לְשִׁמַּח, 'עֵקֶב תְּשֻׁמְעוֹן' כו"ד:

עוֹד יֵשׁ לְפָרֵשׁ, דְּהִנֵּה פְתִיב (יחזקאל א, ג)
'הִיא הִיא דְּבַר ה' אֶל יְחִזְקָאֵל' כו"ה.

מותר לשמוח
כדי ליישב
דעתו לעבודת
ה'

דְּהִנֵּה אֵיתָא (אבות פ"ה מ"א) 'בְּעֵשְׂרָה
מְאָמְרוֹת נִבְרָא הָעוֹלָם', יֵשׁ לְדַקְדֵּק הֲלֵא
עֵשְׂרָה הוּא לְשׁוֹן זְכָר כִּידוּעַ, הִיא לֹאמַר
עֵשְׂרָה מְאָמְרִים אוֹ עֵשֶׂר מְאָמְרוֹת:

אָף יֵשׁ לֹאמַר, דְּהִנֵּה אֵיתָא 'בְּתַחֲלָה עָלָה
בְּרִצּוֹנוֹ יְתַבְּרָךְ לְבְרָא בְּמִדַּת הַדִּין
וְרָאָה שְׁאֵין הָעוֹלָם מִתְקַיֵּם וְשִׁתְּףָ עִמּוֹ
מִדַּת הַרַחֲמִים'. יְדוּעַ קוֹשְׁיַת רַבִּי שְׁיִחְיָה,
הֲלֵא לֹא הִיא רִצּוֹנוֹ יְתַבְּרָךְ רַק לְהַטִּיב

השי"ת רצה
שבתחילה
יתגלה בעולם
מידת הדין כדי
לייראות
הרשעים שלא
יאבדו את
העולם

ציונים ומקורות

עקב ד"ה עוד והיה עקב: 'והנה איתא אין
השכינה שורה כי אם מתוך שמחה של מצוה,
דכתיב (מלכים ב ג, טו) 'והיה כנגן המנגן' כו'. ומה
שמחה של מצוה היה שם, פי' רש"י ז"ל (עיין
רשב"ם פסחים קיז. ד"ה שמחה של מצוה) כיון שעשה
זאת בשביל השראת השכינה הוה שמחה של
מצוה. על כן מי שרוצה תמיד השראת השכינה
יראה להיות בשמחה. וזה י"ל 'והיה' לשון שמחה
כדאיתא ברז"ל, למה, 'עקב' פי' בשביל 'תשמעון
את המשפטים האלה', כי על ידי השראת
השכינה יש עזר וסיוע. וכן איתא בזוהר, בעצבות
ח"ו דוחק רגלי שכינה בגלותא. וקאמר, על ידי
זה תהיה באמת סיוע 'ושמרתם ועשיתם אותם'.
ה. 'היה היה דבר ה' אל יחזקאל בן בוזי הכהן
בארץ כשדים על נהר כבר ותהי עליו שם יד ה'.
ו. ע"ע אור האמת ד"ה כוש תריץ. ז. עיין רש"י
בראשית א, א: "ברא אלהים", ולא אמר ברא ה',
שבתחילה עלה במחשבה לבראותו במידת הדין

שהתפלל אברהם אבינו ע"ה (בראשית כב, יד) ה'
יראה' וגו', שהכוונה היא שכל זמן שישראל
בצרה יראה ה' האפר ההוא כאילו הוא אפרו
של יצחק ויחוס ויחמול על זרעו של יצחק, והנה
בזה תשועה לישראל מיד שונא ואין לו פתחון
פה לדבר דבר ושב לאחוריו ואינו מקטרג'.
י. אבות פ"ה מ"ו.

א. 'והיה עקב תשמעון את המשפטים האלה
ושמרתם ועשיתם אותם ושמר ה' אלהיך לך את
הברית ואת החסד אשר נשבע לאבותיך. ואהבך
וברכך והרבך וברך פרי בטןך ופרי אדמתך דגגך
ותירושך ויצהרך שגר אלפיך ועשתרות צאנך
על האדמה אשר נשבע לאבותיך לתת לך. ברוך
תהיה מכל העמים לא יהיה בך עקר ועקרה
ובבהמתך'. ב. עיין עץ חיים בהקדמת מוהר"ח:
'ומידת עצבות מגונה עד מאוד, ובפרט להשיג
חכמה והשגה אין לך דבר מונע השגה יותר
מזה'. ג. בר"ר מב, ג. ד. ע"ע זכרון זאת פר'

ספר
אהב
ישראל

שְׁעָרֵי מוֹת', כִּי כְמוֹ שְׂיֵשׁ בְּעוֹלָמוֹת
הָעֲלִיּוֹנִים שְׁעָרֵי חַיִּים, כְּמוֹ כֵּן יֵשׁ לְמִטָּה
בְּבַחֲיִנוֹת חִיצוֹנוֹת הַנְּקָרָאוֹת 'שְׁעָרֵי מוֹת',
וּבָהֶם יִפְּנֹסוּ עוֹבְרֵי רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ':

גם ב'שערי
מות' מלוכבש
בהעלמה כח
אלוקות המחיה
אותם

וְהִנֵּה עוֹלָמוֹת הָעֲלִיּוֹנִים הֵם כְּפֶסֶא לְכַבּוּדוֹ
יִתְבָּרַךְ, הֵינּוּ מְכַל מְצוּהָ וּמַעֲשֵׂים
טוֹבִים אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה לְכַבּוּד שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ אֲזִ
הָעֵבֶדָא נַעֲשֶׂה כְּפֶסֶא לְכַבּוּדוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהִנֵּה
גַם בְּשְׁעָרֵי מוֹת יֵשׁ בָּהֶם כַּח אֱלֹהִים חַיִּים
אֲשֶׁר מְשֵׁם הוּא חַיּוּתָם וְקִיּוּמָם, כְּמוֹ
שְׁכַתּוּב (נחמיה ט, ו) 'וְאַתָּה מְחַיֶּה אֶת כָּל־ם',
וְאִין קִיּוּם בָּהֶם זוּלַת כַּח הַקְּדָשָׁה, וּכְבּוּד
אֱלֹהִים הַסֵּתֵר וְנִעְלָם וְגִנוּז בְּתוֹכָם אֲף
שְׁאִינוּ בְּהַתְגַּלוּת, מַחֲמַת שְׁהוּא מְעַטָּף
בְּכַמָּה לְבוּשִׁין:

היגע מוצא גם
ב'שערי מות'
אלוקותו ית'

וְאֲדָם הַמִּיַּגֵּעַ אֶת עֲצָמוֹ וּמַחֲפֵשׁ בְּחַפּוּשׁ
אַחַר חַפּוּשׁ, אֲזִ מוּצָא גַם שֵׁם
אֱלֹהוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲף שְׁהוּא רְחוּק מִן הַשְּׂרָשׁ

שְׁהוּא כְּבּוּדוֹ יִתְבָּרַךְ וְנִקְרָא 'תַּחַת כְּבּוּדוֹ',
שְׁהוּא דְּבַר תַּחְתּוֹן מְכַבּוּדוֹ יִתְבָּרַךְ:

מנשה היה
צריך להתקרב
לתשובה מתוך
המדרגות
התחתונות

וְהִנֵּה הַשָּׁב בַּתְּשׁוּבָה שְׁלָמָה, הוּא נִכְנָס
בְּשְׁעָרֵי תְּשׁוּבָה בְּאַתְגְּלִיא, כִּי
מִקְדָּם פּוֹתְחִין לוֹ הַשְּׁעָרִים כְּדִי שְׁיִפְּנֹס,
וְזֵהוּ שְׁמִסִּיעִין לוֹ וְכַנ"ל, מֵה שְׁאִין כֵּן
מִנְשָׂה שְׁהַכְּעִים הַרְבֵּה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ
וּתְשׁוּבָתוֹ קָשָׁה, וְלִכֵּן נַעֲלוּ הַמַּלְאָכִים
בְּפָנָיו הַשְּׁעָרֵי תְּשׁוּבָה הָעֲלִיּוֹנִים, וְאֲזִ
הָיָה צְרִיף לַחֲפִירָה וְלַחֲזוֹר בַּתְּשׁוּבָה
מִבַּחֲיִנוֹת הַתַּחְתּוֹנוֹת וּמְשֵׁם לְקָרֵב עֲצָמוֹ
לְכַבּוּדוֹ יִתְבָּרַךְ:

השי"ת גילה
כבודו למנשה
ע"י השערי
מות' שהם
'תחת כבודו'

וְזֵהוּ 'שְׁחַתֵּר לוֹ חֲתִירָה מִתַּחַת' כּו', הֵינּוּ
שְׁגִלָּה לוֹ כְּבּוּדוֹ יִתְבָּרַךְ כְּבִיכּוּל עַל
יְדֵי הַשְּׁעָרֵי מוֹת שְׁנִקְרָא 'תַּחַת' וְכַנ"ל, כְּדִי
שְׁלֹא יִהְיֶה שׁוּם קְטְרוּג עָלָיו מִפְּנֵי שְׁהִיָּה
בְּאַתְפְּסִיא וְנִעְלָם מִהַמַּלְאָכִים, וּמְשֵׁם קְבַל
תְּשׁוּבָתוֹ. וְכֵן יְהִי רְצוֹן אָמֵן, וְהִבֵּן:

לראש השנה

הַפְּטִירָה וַיְהִי אִישׁ אֶחָד גּו' וְשְׁמוֹ אֶלְקָנָה
גּו' אֶפְרָתִי. וְלֹא שְׁתֵּי נָשִׁים שֵׁם
הָאֶחָת חַנָּה גּו' (שמואל א א, א-ב). וְאוֹמֵר

'איש אחד
ושמו אלקנה'
רומז לאחד
המיוחד

כִּי בְּכָאן נִרְמָז סוּדוֹת נוֹרָאִים וְנִפְלְאָאִים,
וְהוּא, כִּי 'אִישׁ אֶחָד' הוּא אֶחָד הַמִּיַּחַד שֵׁם
הַגּוֹי"ה בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ הַקְּדוֹשׁ

ציונים ומקורות

שית סיטרין דעלמא, אוף הכי אינון 'שערי מות'
ו'שערי צלמות' מסיטרא אחרא דרגין ידעין
דשלטין בעלמא'.

א. שם, א-ג: ויהי איש אחד מן הרמתיים צופים
מהר אפרים ושמו אלקנה בן ירוחם בן אליהוא
בן תוחו בן צוף אפרתי. ולו שתי נשים שם אחת
חנה ושם השנית פנינה ויהי לפנינה ילדים ולחנה
אין ילדים. ועלה האיש ההוא מעירו מימים
ימימה להשתחוות ולזבוח לה' צבאות בשילה'.

י. עיין זוה"ק ח"א קס: "הנגלו לך שערי מות
ושערי צלמות תראה, האי קרא קודשא בריך
הוא אמר ליה לאיוב וכו', כמה תרעין אינון
פתיחן בהווא סיטרא ומותא שלטא עלייהו
וכולהו סתימין מבני נשא ולא ידעין אינון
שערים, ו'שערי צלמות תראה' מאן אינון 'שערי
מות' ומאן אינון 'שערי צלמות' וכו', כמה
דלעילא כמה דאת אמר (תהלים כד, ז) 'שאו
שערים ראשיכם' וגו' ואילין איקרו נהרין ונחלין

הנכבד והנורא, וכשנחשב השם הזה בהפאה, הינו יו"ד פעמים ו' ה' פעמים ה' ו' פעמים ו' ה' פעמים ה', סך הכל עולה קפ"ו, שהוא גימטריא 'מקום' מקומו של עולם^ב וגימטריא 'אלקנה'^ג, וההולדה מזה הוא 'בן תחוי', הינו שנתהפך הצרוף מן 'וחתו' שהוא דינים לתוחו' שהוא רחמים גדולים גמורים:

ו'ל' שתי נשים הוא בחינות עולמות המקבלים, הינו השני ההי"ן שבשם הקדוש הוי"ה ברוף הוא וברוף שמו, 'שם ה' אחת 'חנה' הוא גימטריא שם ס"ג, ו'שם ה' שנית 'פננה' הוא מלכות, על שם 'יקרה היא מפנינים' (משלי ג, טו)^ד, ואיאת בפתבים^ה כי בשם ס"ג שהוא גימטריא 'חנה' הוא יחודים מעליות השכינה כביכול, וב'מלכות' הוא השפעה מן בני חיי ומזוני על עם קדושו זרע ישראל: ויהי לפננה ילדים הינו שכל אחד רוצה להוליד בשם 'מלכות' הקדוש ולהוריד שפע בני חיי ומזוני על עצמו, ולחנה אין ילדים הינו בשם ס"ג הקדוש שהוא ה' ראשונה בשם הקדוש הוי"ה

'חנה' רומז לה' ראשונה ששם היחודים של עליות השכינה, ופניה' רומז לה' תחתונה שמשם השפעת בני חיי ומזוני

כל אחד רוצה לבין בשם 'מלכות' להוריד שפע, ואין מי שיכוין בה' הראשונה להעלות השכינה

ברוף הוא וברוף שמו ששם הוא היחוד מעליות השכינה כביכול 'אין ילדים', הינו אין מי שמכונן ומיחד בשם הנ"ל שיהיה עלית השכינה כביכול:

ועלה האיש ההוא מעירו מימים ימימה' הוא תפלה ובקשה שאנו בני ישראל עם קדושו מבקשין ומתפללין לפני השם יתברך. והוא, כי איאת בספרים הקדושים כי אחר בריאת העולמות יש יחודים על ידי בני ישראל עם ה' בני אל חי שמיוחדים במעשיהם וכונותיהם הטובים, אך קדם בריאת העולמות היאך היו אז יחודים, כי לא היה עדין עם קדוש ישראל לכונן וליחד, ומי הוא המיוחדן. אמנם מאז ומקדם היו היחודים וזווגם מניה וביה, והפרוש הוא כף, כשעלה ברצונו הפשוט ובמחשבתו הקדומה לברא את העולמות וישראל עמו, וגלוי וידוע לפניו יתברך שיהיו לעתיד צדיקים בעולם אשר יעשו יחודים וכונות מעלית השכינה כביכול, ועל ידי זה היה לו אז שעשועים גדולים והרחבת המחין ומזה היה עלית השכינה כביכול:

קודם הבראה היו היחודים ועלית השכינה ע"י הקב"ה בעצמו

◆ ציונים ומקורות ◆

שנברא העולם עד שיהיה בירורי עולמות, בלתי אפשר להיות שום יחוד בלא התעוררות מיין נוקבין מתתא לעילא, על ידי מסירות נפש והשתוקקות גדול, שיהיה מעורר כל הברואים להשתוקק לעלות לשורשם, והוא מייחד עולמות העליונים עם התחתונים. אמנם, כשעלה ברצונו לברוא את העולם, שלא היה עדיין אתערותא דלתתא, היה היחוד מיניה וביה. ולהבין מעט מזער הענין, יש לפרש שעברה לפניו התענוג והשעשועים שיקבל מעם קרובו ישראל, שהם ישתוקקו אליו יתברך שמו במסירות נפשם, זאת היתה לפניו מיין נוקבין. וע"ע לעיל פר' יתרו ד"ה אמנם י"ל דהנה כתיב ואד יעלה.

ב. עיין בר"ר סח, ט: 'מפני מה מכנין שמו של הקדוש ברוך הוא וקוראין אותו 'מקום', שהוא מקומו של עולם ואין עולמו מקומו'. ג. ראה ליקוטי תורה להאר"ז ל שמואל שם: 'אלקנה וחנה הם חיבור או"א, כי 'אלקנה' גימ' קפ"ו שהוא אחוריים דע"ב עם הכולל, גם שם הוי"ה גימ' 'מקום', י' פעמים י', ה' פעמים ה', ו' פעמים ו', ה' פעמים ה', ו' חנה' הוא גימ' ס"ג. ד. ראה מגיד מישרים פר' מצורע: 'כנסת ישראל איתמר עלה 'יקרה היא מפנינים'. ה. עיין מחברת הקודש שער חנוכה, פרי עץ חיים שער ר"ח חנוכה ופורים פ"ד. ו. עיין עמק המלך שער שעשועי המלך פ"א, וע"ע מאור ושמש פר' לך לך ד"ה ויהי אברם בן: 'ומיום

כדורות הראשונים היו צדיקים גדולים שיכלו לכוון ולייחד

וְהִנֵּה זֹאת הָיָה מְלַפְּנִים בְּדוֹרוֹת הָרִאשׁוֹנִים שֶׁהָיוּ אֲזֵי צַדִּיקִים גְּדוֹלִים וּבְהֶרְחַבַת הַדַּעַת וְהָיָה בִּיכְלָתָם לְכוּן וּלְיַחַד כַּנִּל, אֲף עֲכָשׁוּ בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים מֵאַרְךָ הַגְּלוּת וְצוּק הָעֵתִים וּגְדֵל תְּכִיפּוֹת הַצָּרוֹת אֵין אָנוּ יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת יְחִידִים, אֲשֶׁר עַל כֵּן אָנוּ מֵתַפְּלְלִין לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ וְעֲלֵה הָאִישׁ הַהוּא מֵעִירוֹ הֵינוּ שְׂיֵהָה לוֹ עֲלֵיָה מֵהַתְּעוֹרְרוֹת

עכשו שאין אנו יכולים לעשות יחודים מבקשים שהש"ת ייחד

שְׁלוֹ כְּמוֹ קָדָם בְּרִיאַת הָעוֹלָמוֹת, 'מִיָּמִים' הֵינוּ כְּמוֹ שֶׁהָיָה מִיָּמֵי קָדָם, 'יָמִימָה' יְהִיָּה גַם כֵּן עֲכָשׁוּ בְּזִמְנֵי הַזֶּה, הַגַּם שֵׁישׁ עִם קְדוּשׁוֹ, עִם כָּל זֶה אֵין בִּיכְלָתֵנוּ לְכוּן וּלְיַחַד כְּרָאוּי, עַל כֵּן יִתְעוֹרֵר מֵעַצְמוֹ וְיַעֲשֶׂה יְחִידִים כְּרָצוֹנוֹ הַפְּשׁוּט וְהַקְּדוּם וְיִהְיֶה עֲלֵית הַשְּׂכִינָה, וְיִבּוֹא מְשִׁיחַ צְדָקְנוֹ בְּמִהְרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן וְכֵן יְהִי רָצוֹן:

לְסִכּוֹת

ע"י ההקפת ושמחת התורה יש התפשטות החסד בכל העולמות

אַרְבַּעָה מִיָּנִים שְׂבִלְוֹלָב. הֵם נֶגֶד ד' אוֹתִיּוֹת הַיּוֹי"ה בְּנִקּוּד קַמ"ץ, וְשֵׁם זֶה הוּא שֵׁם שֶׁל חֶסֶד, רַק שְׂאִין לְהַחֲסֵד הַתְּפִשְׁטוֹת, וְזֶהוּ סוּד 'וְקַמְץ הַפֶּה' (ויקרא ה, יב)^א. וְחַג שְׂמִינִי עֲצָרַת הוּא נֶגֶד ד' אוֹתִיּוֹת הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ הַיּוֹי"ה בְּנִקּוּדַת פִּתְח"ח, הֵינוּ שְׂפַחַג הַזֶּה יֵשׁ לְהַחֲסֵד הַתְּפִשְׁטוֹת בְּכָל הָאוֹרוֹת הָעֲלִיוֹנִים וּבְכָל הָעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים וּבְכָל הַפְּחוֹת עֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים, וְכָל זֶה עַל יְדֵי שְׂאָנוּ עוֹשִׂין הַקְּפוֹת וּמְשַׁמְחִין בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה:

שֵׁם בֶּן ד' אוֹתִיּוֹת בְּנִקּוּדַת קַמ"ץ גִּימְטְרִיאָ צ"ב, וְזֶהוּ סוּד טִי"ת יוֹדִי"ן שְׂבִיחֵי הַיּוֹת,

ע"י ההקפת פותחים התפשטות החסד

וְזֶהוּ שְׂאָנוּ אוֹמְרִים בְּכָל יוֹם 'פּוֹתַח אֶת יְדֵיךָ', כְּלוֹמַר שְׂאָנוּ מְבַקְּשִׁין מִהַבּוֹרָא הַנִּכְבֵּד וְהַנּוֹרָא לְפַתַח אֶת הַיּוֹדִי"ן שְׂיֵהָה לְהַחֲסֵד הַתְּפִשְׁטוֹת בְּכָל הָאוֹרוֹת עֲלִיוֹנִים וּבְכָל הָעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים וּבְכָל הַפְּחוֹת עֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים. וְכָל זֶה צְרִיכִין יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת עַל יְדֵי הַקְּפוֹת שְׂיֵהָיו בְּנִקּוּדַת פִּתְח"ח כַּנִּל:

עֲשֶׂרָה הַיּוֹי"ת בְּנִקּוּדַת פִּתְח"ח עוֹלָה גִּימְטְרִיאָ ת"ק, כְּלוֹמַר עַל יְדֵי שְׂאָנוּ עוֹשִׂין כָּל זֶה עַל יְדֵי הַהַקְּפוֹת יִזְכְּנוּ הַבּוֹרָא חֵי עוֹלָמִים לַעֲץ הַחַיִּים מִהַלָּךְ ת"ק שְׁנָה^ה: (עַד כֹּאן אֲנִי זוֹכֵר):

ע"י התפשטות החסד יזכנו הבורא לעץ החיים

צִיּוּנִים וּמִקּוּרוֹת

יודי"ך'. ד. ראה תיקו"ז יט: פת"ח ודא ו'. וע"ע אם לבינה שם. ה. עיין בר"ר טו, ג, תיקו"ז קב: וע"ע פרדס רימונים שער ערכי הכינויים פט"ז ערך עץ: עץ סתם הוא הת"ת וכו', אמנם לפעמים נקרא עץ החיים וכו'. ועליו נאמר שהוא מהלך ת"ק שנה, שהוא ה' ספירות כל א' כלול מעשר, ועשר מעשר הם ת"ק. וע"ע לעיל פר' בחוקותי ד"ה ועל זה מבטיח.

א. עיין תיקו"ז קבו: נקודה דילה קמ"ץ, דאתמר ביה וקמץ הכהן וכהנא איהו לימינא'. ב. עיין תיקו"ז ז: קמ"ץ רקיע וניצוץ אינון י"ו. וע"ע פרי עץ חיים שער הפורים פ"ו, אם לבינה ערך גימטריאות אות עו: ואם תמנה מספר הנקודות, קמ"ץ י"ו, פת"ח ו', ציר"י כ', סגול ל" וכו'. ג. ראה תיקו"ז ז: כתיב 'פותח את ירך ומשביע לכל חי רצון', ואוקמוהו אל תקרי 'דרך' אלא

ספר
בת עין

רשות, רק מחמת הגזרה 'שמא יוציאנו לרשות הרבים' (ר"ה כט): שהוא מקום הסטרא אחרא, לכה אינו רשאי: וזהו ויילך משה. דהנה כנסת ישראל יש מהם ג' בחינות, כ'הנים ליום ישראלים, ראשי תבות 'ילך', שהוא מרמז נגד ג' בחינות אבות הנ"ל. וזהו ויילך משה, שמשה היה בבחינת מקיף בג' בחינות אלו שלא יצא חוץ לגבול חס ושלום מחמת בחינת שבת כנ"ל, וידבר את הדברים האלה פרוש הדברים האלה מרמז על בחינת

מש"ר היה בבחי' שבת בבחי' מקיף בג' המידות ואמר לכל ישראל להיות כן

שמירת שבת מט"ל מלאכות כמו שדרשו רבותינו ז"ל (שבת ע.ל), וזהו וידבר את הדברים האלה אל כל ישראל פרוש שדבר אל כל ישראל להיות בבחינת שבת לשמר את עצמם מט"ל מלאכות, לגרם שיוכלו לקשר את עצמם בבחינת אבות אהבה ויראה והתפארות שלא יצאו חוץ לגבול מבחינת רשות היחיד בעולמו לבחינת רשות הרבים מקום הסטרא אחרא, ובזכות זה ובא לציון גואל במהרה בימינו אמן סלה, פן יהי רצון:

דרוש לראש השנה

מן המצר קראתי ייה וגו' (תהלים קיח, ה). פרושו הן המה הבחינות קדושות שהן במצר שלא להאיר לעולמות ולנו, בעבור התגברות הקלפות בעונותינו הרבים, וחתם הקדוש ברוך הוא במצר את האור ובחינות הקדושים בכדי שלא יינקו מהם החיצונים המה מלאכים

הקב"ה מסתיר את האור כדי שלא יינקו החיצונים בזמנו ומחמת זה נסתר השפע

הרעים והרוחות רעות ויוסיפו כח חלילה ויחרב העולם, ועל ידי זה נסתר גם מאתנו ואין העולם יכולים לקבל מהם שפע ובכרחה וקדשה:

וזה שאמר שלמה המלך עליו השלום (שה"ש ח, ח) 'אחות לנו קטנה'^א. 'אחות' רצה לומר בחינת דבקות בה'^ב

בחי' דבקות נסתרה השפעתה כדי שלא יינקו החיצונים ממנה

ציונים ומקורות

ששת ימים תעשה מלאכה. דברים הדברים, אלה הדברים, אלו שלושם ותשע מלאכות שנאמרו למשה בסיני. וברש"י: "דברים" משמע תרי, ה' לרבות חד, הרי שלושה, 'אלה' בגמטריא שלושם ושש, הרי שלושם ותשע.

א. 'אחות לנו קטנה ושדיים אין לה מה נעשה לאחותנו ביום שידובר בה'. ב. עיין בר"ר לט, ג. וע"ע אור המאיר ביאור לשיר השירים ד"ה אחות: "אחות" משמעו לשון דבקות והתחברות, לשון איחוי כמו (מ"ק כו). 'אלו קרעים שאין מתאחין'.

כט. עיין תיקו"ז קמ. 'כהנים ולויים וישראלים, דאינון קשירן בתלת אבהון'. וע"ע עבודת ישראל פר' ראה ד"ה בהפטרה ד"ה כל כלי: "כלי" נוטריקון כ'הן לוי ישראל, כי אומה ישראל אינה כורתת ברית אלא למי שעושה אותה כלי, דהיינו שבראה בשלמות בבחינת כהנים ולויים וישראלים הרומזים על שלושה מידות אהבה ויראה והתפארות. ל. 'דתניא רבי נתן אומר לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת' (שמות לה, ג) מה תלמוד לומר, לפי שנאמר ויקהל משה את כל עדת בני ישראל אלה הדברים וגו'.

ואורות עליונים קדושים, היא 'קטנה', 'ושדים אין לה' רצה לומר שאין לה שדים שנוכל לינק ממנה שפע רב וברכה, על ידי שנסתרה ועלה למעלה שלא יוכלו החיצונים לינק ממנה. ועל פן גם ארץ ישראל הגשמי גם כן נתפוצה ונעשית קטנה¹, כדי שלא יינקו ממנה החיצונים הנ"ל:

גם ארץ ישראל נתכווצה כדי שלא ינקו ממנה החיצונים

וזהו 'מן המצר קראתי יה', רצה לומר שצריכים אנחנו לקרא אותה בחינת 'אחות' מן המצר שלה מקום שנעלמה ונסתרה שם מפני החיצונים כנ"ל, וכל זה אי אפשר כי אם על ידי תשובה מעמקא דלבא, לעורר בעמק תחת עמק על ידי צעקת הלב, פרוש בקול פשוט על ידי השופר דוקא², באימה ויראה, ויתבטלו

ע"י ההתעוררות לתשובה מהשופר מתבטלים הקליפות וחוזר בחי 'אחות' להאיר

הקלפות ויעלו התפלות לרצון לפני ה' להאיר לנו התורות ובחינות הקדושות, אמן פן יהי רצון:

אשרי העם יודעי תרועה (תהלים פט, טז). ונוכל לומר בדרך זה. דהנה כתיב (משלי יב, יט) 'שפת אמת תפון לעד ועד ארגיעה לשון שקר', הינו שעקר העבדות הוא לראות תמיד להתנהג את עצמו בבחינת אמת, שיהיה פיו ולבו שוין, כדי שתכונן ותתרום הבחינת אמת שהיא בחינת אבות ראש תוף סוף, והבחינת אמת יש לו קיום, אבל בחינת שקר שהוא אותיות מקרבות אין לו קיום, כדאיטא (שבת קד.) 'שקר אין לו רגלים':

עיקר העבודה שיהיה פיו ולבו שווים בחי אמת

◆ ציונים ומקורות ◆

הדעת שהוא הגבול הקדושה בלי תכלית. ה. ע"ע ליקוטי תורה פר' נצבים (מד, ג): 'על ידי השופר שהוא בחינת תשובה עילאה בחינת צעקת הקול מעומקא דלבא מנקודת פנימית הלב עד שאין כלי הדיבור יכולים להגבילה מפני שהיא קול בלבד'. וע"ע שם דרושים לר"ה (נד, ג). ו. ראה תיקו"ז צד: 'אמת א' ברישא דאלפא ביתא מ' באמצעיתא ת' בסופיה'. ועיין בר"ר פא, ב: 'זמה הוא חותמו של הקב"ה, רבינו בשם ר' ראובן אמר אמת, מהו אמת, אמר ריש לקיש אל"ף בראשן של אותיות מ"ם באמצע תי"ו בסוף, ועל שם 'אני ראשון ואני אחרון' וגו'. ז. 'שי"ן שקר, תי"ו אמת. מאי טעמא, שקר מקרבן מיליה אמת מרחקא מיליה, שיקרא שכיח קושטא לא שכיח, ומאי טעמא שיקרא אחודא כרעיה קאי ואמת מלבן לבוניה, קושטא קאי שיקרא לא קאי. וראה אותיות דרבי עקיבא: 'אמת יש לו רגלים ושקר אין לו רגלים, לפיכך כל אותיות של אמת יש להם רגלים ושל שקר אין להם רגלים, שכל אותיות של שקר עומדות על חודן'.

ג. עיין גיטין נז. ד. עיין פתחי שערים נתיב עולם התיקון פתח כ: 'ובעת שגרמו העוונות, אז נסתלקה קדושת הארץ ונסתתמו מעיינות החכמה וכל המעלות שהיה נמצא בה מנבואה ורוה"ק וכל הפרטים, ונתקצרה ג"כ הארץ וכו', וזה סוד חורבן הארץ ומ"ש (איכה ה, ב) 'נחלתינו נהפכה לזרים', וזה היה לטובת ישראל, שאילו לא נסתלקו כל השלמות שבה למעלה ונשארת בגדלותה והרחבתה כמקדם, והיתה נשארת ביד זרים בכל המעלות והמדרגות שבה, אז לא היה תקומה ח"ו ליישוב הארץ. וע"ע מאור עינים פר' מטות ד"ה ולכן אמרו רבותינו: 'אמרו רז"ל (פס"ר פ"א) 'עתידה ארץ ישראל שתרחיב את גבולה בכל העולם, שעל ידי הרחבת גבול הקדושה בתוך ישראל בקרב לבביהם נעשה גם כן כך בכל העולמות ויתרבה גם כן בגשמי, כי הכל תלוי זה בזה בהשתלשלות כנודע, ולכן כשחטאו ישראל והגבירו גבול הקליפה נתמעטה ארץ ישראל ונקטנה כנודע מאמרם ז"ל (גיטין נז.) 'ארץ צבי' (ירמיה ג, יט) כתיב בה, מה צבי הזה אין עורו וכו'. ועל ידי כן יהיה גם כן הרחבת

עיקר ביאת אליהו תהיה לריומם בחי אמת

וזה יהיה עקר בחינת ביאת אליהו לימות המשיח, לקרב ולרומם את הבחינת אמת, כמו ששמעתי מהרב דקהלת קדש סדילקאב על הא דאיתא בגמרא (עדיות פ"ח מ"ז)¹ ש'אליהו בא לקרב את המרחקים ולרחק את המקרבים, הינו שתבת 'אמת' הוא אותיות מרחקות ותבת 'שקר' הוא אותיות מקרבות², וזהו 'לקרב את המרחקים' הינו האמת שהוא אותיות מרחקות, 'ולרחק את המקרבים' הינו השקר שהיא אותיות מקרבים³:

מצות שופר מרמז שצריך לקרב עצמו לבחי' אמת

ועל זה מרמז בחינת שופר, שתבת 'שפר' גימטריא 'תכון לעד', ועוד תבת 'שופר' גימטריא 'הקם אמת', הינו שמצות שופר מרמז שצריך לקרב את עצמו לבחינת אמת שתתרום ותתכונן

בחינת אמת למעלה למעלה, וזה היא בחינת תרועה, תבת 'תרועה' גימטריא 'רם אמת', וזהו 'אשרי העם יודעי תרועה', הינו שיודעים לקרב את עצמם לבחינת תרועה שהיא בחינת אמת. ובזכות זה במהרה בימינו יבוא אליהו ויבשרנו, ויקרב את הבחינת אמת שהוא מרחק, אמן בן יהי רצון:

הנה ידוע שעקר בחינת שופר הוא בחינת התפארות, שופר מלשון שופראי⁴, הינו שהבורא ברוך הוא מתפאר עם עמו כמו שנאמר (שמואל ב ז, כג) "ומי כעמך". ואימתי מתפאר, הינו כשיש להם אחדות ואין בלב אחד על חבירו שום שנאה כלל וכללי⁵, ועל זה מרמז שופר, כי 'שופר' עם

עיקר בחי' שופר הוא שהבורא מתפאר בעמו כשהם באחדות

ציונים ומקורות

המרוחקין, היינו לרחק השקר ולקרב האמת, כי אמרו רז"ל 'שקר מקרבין מיליה ואמת מרחקין מיליה'. יא. בקצת מהדורות נוסף ע"פ כת"י: 'וזהו פירוש הפסוק (תהלים כו, ח) 'לך אמר לבי בקשו פני את פניך ה' אבקש', פירוש שתמיד אני מבקש ונכספה וכלתה לבי ונפשי לבחינת 'פניך' בחינת אמת. וזהו 'מן המיצר קראתי יה ענני במרחב יה' (תהלים קיח, ה) היינו בחינת שקר היא בחינת 'מיצר' אותיות מקורבות זה לזה, ובחינת אמת הוא בחינת 'מרחב' אותיות מרוחקין זה מזה. וזהו 'מן המיצר קראתי יה' היינו שאני קורא את ה' מבחינת מיצר שאני שם, שתענני במרחב לבוא לבחינת מרחב'. יב. עיין קהלת יעקב ערך שופר: 'שופר, גם זעיר נקרא שופר, לשון שופרא ויופי שהוא תפארת ישראל'. יג. 'ומי כעמך כישראל גוי אחד בארץ, אשר הלכו אלהים לפדות לו לעם, ולשום לו שם, ולעשות לכם הגדולה ונוראות לארצך, מפני עמך אשר פדית לך ממצרים, גוים ואלהיו'. יד. ע"ע דגל מחנה אפרים פר' ואתחנן ד"ה עוד ירמוז: 'ה' אחד וישראל הם אחד כמו שכתוב

ח. 'אמר רבי יהושע מקובל אני מרבן יוחנן בן זכאי ששמע מרבו ורבו מרבו, הלכה למשה מסיני שאין אליהו בא לטמא ולטהר לרחק ולקרב, אלא לרחק המקורבין בזרוע, ולקרב המרוחקין בזרוע'. ט. עיין שבת קד. 'מאי טעמא 'שקר' מקרבן מיליה 'אמת' מרחקא מיליה. שקרא שכיח קושטא לא שכיח'. וע"ע תיקו"ז צד: 'אמת א' ברישא דאלפא ביתא מ' באמצעיתא ת' בסופיה'. י. ע"ע לעיל פר' תרומה ד"ה כי זאת היא. וע"ע ליקוטי מוהר"ן ח"א סי' קי"ז ד"ה ואמרו: 'אין אליהו בא אלא לרחק המקורבין בזרוע, ולקרב המרוחקין בזרוע'. והיינו לרחק השקר ולקרב האמת. וכמו שאמרו רז"ל בזוהר (ח"ב קפת). 'דשאל האי מינא כתיב 'שפת אמת תכון' וכו', והשיב לו רבי אלעזר 'כוננת' לא כתיב אלא 'תכון', כי האמת עתיד להתקיים, דהינו כשיבוא אליהו ומשיח עיין שם. וכאשר יבוא אליהו ובימיו יושע יהודה וישראל, אזי יקוים 'שפת אמת תכון'. 'וירחק המקורבין בזרוע' עד עכשיו שהוא בשקר, 'ויקרב המרוחקין בזרוע' שהם בחינת אמת. וזה 'לרחק המקורבין ולקרב